

Estivist. Bto 324/18.12.1990

M

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

Kivi-varhaismetallikautisen
asuinpaikan kaivaus

Aki Arponen 1988

SISÄLLYS

JOHDANTO	1
PERUSTIEDOT TUTKIMUSKOHTEESTA	2
PERUSKARTTAOTE	3
KAIVAUSPAIKAN SIJAINTI JA TOPOGRAFIA	4
KASVILLISUUS JA MAAPERÄ	4
KAIVAUSTEKNIikka	5
DOKUMENTOINTI	5
KAIVAUSALUE I	6
KAIVAUSALUE II	7
ASUMUKSENSIJA	9
KAIVAUSALUE III	12
KAIVAUSALUE IV	12
LÖYDÖT, LÖYTÖMÄÄRÄ JA LÖYTÖJEN JAKAUMA	13
NÄYTTEET	16
YHTEENVETO	17
KARTTALUETTELO	18
NEGATIIVILUETTELO	19
DIALUETTELO	20
KUVATAULUT	21
KARTAT	30

JOHDANTO

Kesällä 1988 jatkettiin kaivaustutkimuksia Inari 13 kk Saamen museo - Vuopaja -nimisellä laajalla asuinpaikka-alueella Inarin kirkonkylän pohjoispuolella. Tarkoituksena oli selvittää asuinpaikan laajuutta ja luonnetta Saamen museon yhteyteen suunnitellun uuden museorakennuksen kohdalla sekä Saamen museon keskeisellä alueella, jossa kuluminen on aiheuttanut voimakkaan eroosion paljastaen löytöjä ja rakenteita. Toisaalta jatkettiin edellisenä kesänä keskenjääneitä Vuopajan osa-alueen kaivauksia, joissa oli tarkoituksena vuosisadan alkupuolella tehtyjen kaivausten paikallistaminen, paikalle tuodun jätteen poistaminen ja lisätietojen hankkiminen ns. Vuopaja-keramiikasta.

Lisänä Inari 13 kk Saamen museo - Vuopaja -asuinpaikka-alueen tutkimushistoriaan (ks. kertomusta Inari 13 kk Vuopaja / Aki Arponen 1987):

- 10.-11.9.1987 suoritettiin koekaivaus osa-alueella Saamen museo II (ks. kertomusta Inari 13 Saamen museo II / Aki Arponen 1987)
- 11.7.1988 koko asuinpaikka-alue tarkastettiin inventoinnin yhteydessä (ks. kertomusta Inarijärven osayleiskaava-alueen inventoinnista / Jarmo Kankaanpää 1988)

Saamen museon alueella tutkimukset suoritettiin 7.7.

-11.8.1988. Kaivauksia johti aluesuunnittelija HuK Aki Arponen ja piirtäjinä olivat fil. yo Esa Hintikainen ja Iwona Iskierka-Hintikainen. Kaivajina oli 14 velvoitettyöllisyysvaroin palkattua inarilaista työtöntä.

Ivalossa 14.2.1990

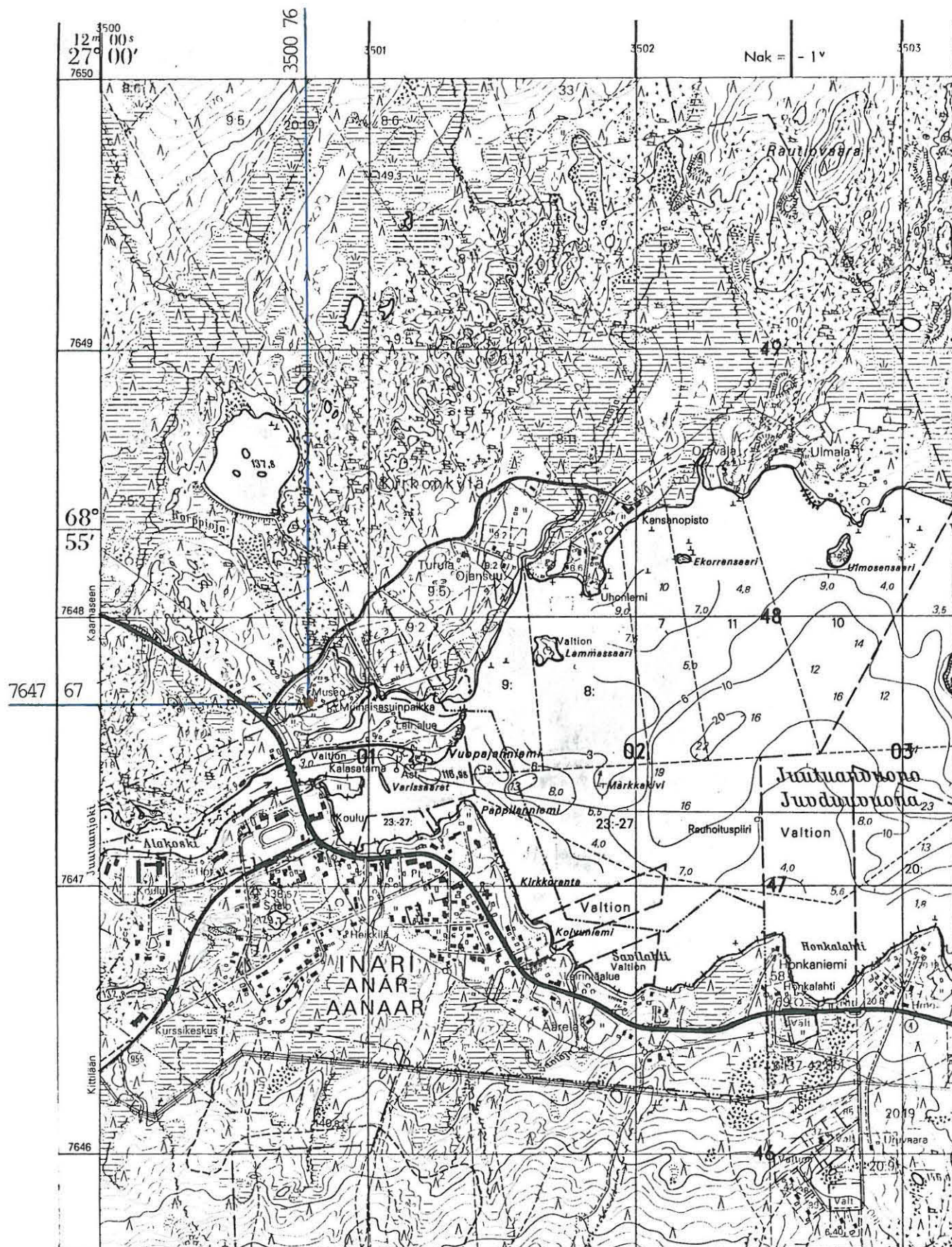

Aki Arponen

aluesuunnittelija

PERUSTIEDOT TUTKIMUSKOHTEESTA

mj:n nimi ja tyyppi	Inari 13 kk Saamen museo (- Vuopaja), kivikautis-var- haismetallikautinen asuinpaikka
sijainti:	
kunta	Inari
kylä	kirkonkylä
tila ja haltija	kirkonkylä 25:19 Kauppila, omistaja Suomen valtio
rekisterikoodi	0148040200250019
peruskartta	3841 01 INARI, painettu 1985 Helsingissä
koordinaatit	x 764767, y 350076, z 126,5- 129,5
kertomukseen liittyvät löydöt diarioitu	KM 24364:1-442 9.9.1988
aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	- Eeva Väänänen & Aimo Kehusmaa 1965: tarkastus, KM 16821:1-8 - Christian Carpelan 1966: tarkastus, KM 22443:304 - Aarni Erä-Esko & Liisa Pesonen 1972: inventointi, KM 18880:1-2 - Markku Torvinen 1974: tarkastus, KM 19437:1-2 - Markku Torvinen 1983: kaivaus, KM 22220:1-98 - Esa Suominen 1984: kaivaus, KM 22443:1-303 - Aki Arponen 1987: koekaivaus, KM 23717:1-3 - Jarmo Kankaanpää 1988: inventointi

Inari 13 kk Saamen museo

Ote peruskartasta 3841 01 INARI (1985)

KAIVAUSPAIKAN SIJAINTI JA TOPOGRAFIA

Inari 13 kk Saamen museo - Vuopaja -asuinpaikka-alueen Saamen museo -niminen osa-alue sijaitsee Juutuanvuonon perukkaan laskevan Juutuanjoen suun pohjoispuolella, Inarin kirkonkylän pohjoisreunalla - n. 970 m kirkolta luoteeseen - Saamen museon ulkomuseoalueella.

Nimitys Saamen museo on käytössä vain museoalueelle. Saamen museo I -nimeä käytetään Markku Torvisen 1983 kaivamasta alueesta 4-tien länsipuolella, n. 180 m Saamen museolta länsilounaaseen. Saamen museo II on puolestaan välittömästi Saamen museon museoalueen eteläreunan - aidan - eteläpuolella, suuren sorakuopan itäreunassa. Tällä alueella Esa Suominen teki kaivauksia vuonna 1984 (koekuopat Saamen museon puolella) ja Aki Arponen koekaivauksia vuonna 1987. Osa-alue Vuopaja sijaitsee n. 160 m Saamen museolta itäkaakkoon, Vuopaja-lahden rannalla.

Saamen museo - Vuopaja -asuinpaikka-alue sijaitsee Juutuanjoen suun ja Vuopaja-lahden pohjoispuolella olevalla harjanteella, joka kohoaa rannasta (n. 119 m mpy) terassimaisesti 130 metrin korkeuteen. Päinvastoin kuin Vuopajan alueella, jossa terassin reunat ovat jyrkät, on Saamen museo II - Saamen museo -alueella nousu tasaista ja koko yli sata metriä pitkä rinne on ollut asuttu.

KASVILLISUUS JA MAAPERÄ

Saamen museon alue on alunperin ollut hiekkaperäistä harjua, jossa on kasvanut vankka mäntymetsä. Aikojen kuluessa aluetta on kuitenkin silvottu ja hyväksikäytetty. Alueen läpi on rakennettu 4-tie, siitä erkaneva Kansanopistontie ja Saamen museon eteen laaja parkkipaikka; lisäksi 4-tien itäpuolelta on otettu runsaasti maa-ainesta. Pienempiä vaurioita ovat aiheuttaneet sodanaikaiset toiminnat ja Saamen museon perustaminen. Tällä hetkellä aluetta uhkaa eniten Saamen museon vierailijoiden aiheuttama polkueroosio routa-vesi-tuuli-erosion kanssa. Saamen museon ylin osa onkin jo erittäin pahoin tuhoutunut: asuinpaikkalöydöt ja rakenteet näkyvät pinnalle ja niistäkohdistista, joissa sadevesi on juossut pidempään, on kaikki hieno maa-aines huuhtoutunut pois.

Vankka mäntymetsä on kaadettu alueelta suunnilleen sodan aikoihin ja nykyään luonnontilassa olevilla paikoilla kasvaa osittain ylitiheä nuori männikkö, jossa aluskasvillisuus koostuu puolukkaa ja variksenmarjaa kasvavasta sammalturpeesta. Sen sijaan Saamen museon keskeisellä alueella ja vanhalla, käyttämättömällä tieuralla, joka tulee etelästä sorakuopan itäpuolitse museoalueelle, on kasvillisuus monin paikoin hävinnyt.

KAIVAUSTEKNIikka

Saamen museon kaivausalueet sidottiin samaan koordinaatistoon Esa Suomisen vuoden 1984 kaivausalueen kanssa. Lähtöpisteenä käytettiin Suomisen kaivausalueen pohjoisreunassa ollutta rautapulttia (330/400) ja linjaa $y = 400$, joka pääasiassa noudatti vielä hyvin erottuvaa Suomisen kaivausalueen itäreunaa. Koordinaatisto on etelä-pohjoissuunnassa siten, että x kasvaa etelästä pohjoiseen ja y lännestä itään. Kaivausalueet merkittiin maastoon naruin ja piikein. Mittaukset suoritettiin ruutujen lounaiskulmasta.

Kaivausruutujen koko oli $2 \times 2 \text{ m}^2$ ja kaivauskerrosten paksuus keskimäärin 5 cm. Kaivauksessa käytettiin lapioita ja lastoja, näytteiden otossa lusikoita ja pinsettejä.

Löytöjen talteenottamiseksi oli kaivausruudut jaettu neljään yhden neliömetrin suuruiseen osaan siten, että lounaisneliöstä käytettiin kirjainta A, luoteisneliöstä B, kaakkoisneliöstä C ja koillisneliöstä D. Esinelöydöistä otettiin koordinaatit ja ne vaaittiin.

DOKUMENTOINTI

Kaivausalueet on merkitty yleiskarttaan mk 1:2000, joka on liitteenä kertomuksessa Inari 13 kk Vuopaja / Aki Arponen 1987. Kaivausalueiden lähiympäristö on piirretty pinta- ja pintavaaituskarttaan mittakaavaan 1:100. Taso- ja pohjavaaituskartat on mittakaavassa 1:50 ja profiili- ja yksityiskohtakartat 1:10.

Kiintopisteenä käytettiin Suomisen vuonna 1984 kaivausalueensa kaakkoispuolella sijaitsevaan betonisen kivijalan luoteiskulmaan siirrättämäänsä kiintopistettä, jonka korkeus oli 123,68 m mpy. Ko. kiintopiste on siirretty TVL:n mittapisteestä 178 (126,86 mpy), joka sijaitsee 210 m Suomisen kiintopisteestä länsiluoteeseen. Koska kaivausalueet sijaitsivat rinteessä, jouduttiin kiintopistettä siirtämään kahteen otteeseen ylemmäksi: Kp 2 sijaitsi kaivausalueen II eteläpäässä (kanto: 356,5/392,5, 127,38 m mpy) ja kp 3 kaivausalueen III kaakkoispuolella (maakivi: 389,5/403, 129,60 m mpy). Kaivausalueella I käytettiin Suomisen kiintopistettä, kaivausalueilla II ja IV kp 2:ta ja kaivausalueella III kp 3:a.

Kaivaustasot dokumentoitiin musta-valko- ja diafilmille. Lisäksi otettiin yksityiskohtakuvia rakenteista ja profiileista sekä työkuvia. Valikoima musta-valkokuvista on koottu kertomuksen lopussa oleville kuvatauluille. Musta-valkokuvien negatiiveja ja valikoitua diasarjaa säilytetään museovirastossa.

KAIVAUSALUE I (rajat: 332-354/398-400, pinta 126,43-127,15 m mpy, pinta-ala 44 m²)

Koko kaivausalue I sijaitsi tasaisella, vain hiukan etelään viettävällä alueella, kohdassa, jossa oli käytöstä poistettu tieura. Tieura oli osittain avointa hietikkoa, osittain ohuen sammal- tai jäkäläkerroksen peittämä. Tasossa 0 alue oli suurimmaksi osaksi turpeen- tai noensekaista huuhtoutunutta hiekkaa - paikka paikoin näkyi kuitenkin rikastunutta ja palanutta hiekkaa. Ruutujen 336-340/398 alueella oli sorakivikkoa ja ruudussa 346/398 hajallaan kiviä, joista osa oli erittäin rapautuneita. Taso 1 muodostui suurimmalta osaltaan vaalean värisestä rikastuneesta hiekasta, jota erityisesti alueen pohjoispuolella täplittivät huuhtoutuneen hiekan läiskät, joihin liittyi siellä täällä hiukan nokea. Alueen eteläpuolella oli jonkin verran suppeita palaneen hiekan läiskiä. Myös hiiltä oli rikastuneessa hiekassa siellä täällä. Ruudussa 346-348/398 oli n. 1,5 m pitkä (S-N-suunnassa) ja 30-50 cm leveä kivikko, johon liittyi sen sekä itä- että länsipuolella harvempaa ki-

vikkoa. Kivikko oli hyvin tiivis, kivet halkaisijaltaan alle 5 cm. Ainoastaan kivikon eteläpäässä 346/398 D:ssä oli muutama rapautunut kivi, jotka saattavat liittyä tällä kohdalla edellisessä tasossa olleisiin rapautuneisiin kiviin. Kivikon alueella ei ollut palanutta hiekkaa eikä hiiltä tai nokea. Tasossa 2 em. kivikko oli laajentunut siten, että se peitti ruudun 348/398 lähes kokonaan ja suuren osan ruudusta 346/398; kivet olivat edelleen palamattomia eikä nokea tai hiiltä esiintynyt. Kyseessä lienee muinainen rantakivikko. Sen sijaan ruudussa 346/398, kivikon ulkopuolella oli palaneen ja rikastuneen sekaista hiekkaa ja neljänneksessä D halkaisijaltaan n. 40 cm oleva kivetön, voimakkaan oranssin punaiseksi palaneen hiekan alue, jonka keskellä oli täplä nokea. Tämän kohdan ympärillä oli kahdessa edellisessä tasossa muutama rapautunut kivi, joten kyseessä lienee tulenpitopaikan pohja. Muutoin alue I oli tasossa 2 paria huuhtoutuneen hiekan läiskää lukuunottamatta vaaleaa rikastunutta hiekkaa, joka oli vaihettumassa monin paikoin koskemattomaksi pohjahiekaksi. Tasossa 2 hiekka vaihtui moreeniksi, jossa oli rautaoksidisaostumia. Em. tulenpitopaikka kaivettiin pohjaan, muu alue jäi tasoon 2.

KAIVAUSALUE II (äärirajat: 360-380/392-404, pinta 126,95-128,88 m mpy, pinta-ala 72 m²)

Kaivausalue II sijaitsi Saamen museon keskeisellä alueella. Alue vietti pohjoisosaltaan loivasti, eteläosaltaan jyrkemmin etelään. Eteläosan kohdalla oli kourumainen, käytöstä poistettu tieura, jonka pinta oli osittain avoin, osittain sammaloitunut. Alueen pohjoisosan länsipuolella oli pahoin eroosion syövyttämä alue, josta poimittiin joitakin löytöjä ja jossa näkyi muutamia palaneita kiviä (erityisesti 378/392:ssa). Pohjoisosa sijoittui pääosin ehjälle, sammal-nurmipintaiselle alueelle, jonka päälle oli kuitenkin ylempää valunut hiekkaa. Neliön 376/398 D kohdalla oli näkyvissä 4-5 palanutta kiveä.

Alueen eteläosa, tieura oli erittäin sekava, sillä kaistaleen 360-368/392-394 länsireunaa peitti paksu valuneen hiekan pat-

ja, jonka välissä oli useita turvekerroksia. Yrityksistä huolimatta valunutta maa-ainesta ei saatu poistettua siten, että olisi päästy tasapainoon kaistaleen itäreunan kanssa. Näin ol-
 len tasossa 0 alueen II eteläosan kaivauskaistaleen länsireuna oli vielä läjittyneen hiekan peitossa, kun taas itäreuna oli huuhtoutunutta hiekkaa, jossa siellä täällä oli jo rikastuneen hiekan läiskiä. Alueen II pohjoispuolisko oli erittäin kirjava koostuen turpeesta ja nokeentuneesta huuhtoutuneesta hiekasta - syvemmälle kaivetuissa kohdissa näkyi hiukan rikastunutta hiekkaa. Tasossa oli jonkin verran palaneita kiviä ja neliöis-
 sä 376/398 B ja D - kohdalla, jossa jo pinnalla näkyi palaneita kiviä - oli liesikiveys. Kivet, joiden halkaisija oli 5 cm tai vähemmän, olivat erittäin palaneita ja ne muodostivat löyhän, 40x80 cm²:n suuruisen (pituusakselin S-N-suunnassa) kivi-
 kon. Kivet olivat huuhtoutuneen, palaneen ja hiukan likaantu-
 neen rikastuneen sekaisessa hiekassa. Liedessä oli myös pari hiilikeskittymää. Tasossa 1 oli lieden kohdalla vain yksi pa-
 lanut kivi ja palanutta hiekkaa oli vain parissa suppeassa läiskässä, joissa oli hiukan nokea. Ruudut 374-378/402 ks. Asumuksensija.

Tasossa 1 kaivausalueen eteläosan, kaistaleen 360-368/392-394 länsireuna oli vielä läjittyneen hiekan peitossa, keskellä oli huuhtoutunutta hiekkaa ja itäreuna oli pääasiassa jo rikastu-
 nutta hiekkaa osoittaen kaivaustason epätasaisuutta. Alueen pohjoisosa oli pääasiassa rikastunutta hiekkaa. Alueen läpi NW-SE-suunnassa kulki n. 2 m leveä huuhtoutuneen hiekan vyöhy-
 ke ja palanutta hiekkaa oli vain muutama pienialainen läiskä (erityisesti 376/396 C:ssä). Alueen luoteisosassa oli vielä jonkin verran turvetta, mutta myös selviä nokihiihiläiskiä, joista pariin liittyi vihertävän ruskeaksi värjäätynyttä li-
 kamaata. Samalla alueella oli hajallaan halkaisijaltaan alle 5 cm:n suuruisia kiviä, joista jotkin olivat rapautuneita - lie-
 sikiveystä ne eivät kuitenkaan muodostaneet. Ruudut 374-378/400-402 ks. Asumuksensija.

Tasossa 2 kaivausalueen II eteläosan kaistale 360-368/392-394 oli suurimmalta osaltaan rikastunutta hiekkaa, mutta kaistan länsireuna oli vielä huuhtoutuneeseen hiekkaan liittyneen nokimaan ja osittain jopa läjittyneen hiekan peitossa. Läjittyneen hiekan kerroksen paksuus oli jopa 15 cm. Puolet alueen II pohjoisosasta oli jo vaihettunut koskemattomaksi pohjahiekaksi. Alueen läpi NW-SE-suunnassa meni leveä rikastuneen hiekan vyöhyke, jossa oli runsaasti pienialaisia huuhtoutuneen hiekan läiskäjä; ko. vyöhyke vastaa edellisessä tasossa paikalla ollut huuhtoutuneen hiekan vyöhykettä. Piste 372/394 ympärillä oli palanutta hiekkaa, johon liittyi hiiltä ja nokea sekä puumassaa; läiskä ulottui piikkinä hyvin syvälle (n. 20 cm tason 2 alapuolelle) ja muodosta päätellen kyseessä oli palanut puunjuurakko. Toinen vastaava jäännös oli pisteen 378/396 ympärillä, jossa oli melko laaja turvetta, nokea, hiiltä ja huuhtoutunutta hiekkaa sisältänyt läiskä ja sen pohjois- ja itäpuolella puumassaa. Ruudun 376/394 länsireunassa oli huuhtoutunutta, palanutta ja nokeentunutta hiekkaa, jossa oli hiukan hiiltä ja kaksi pientä, palanutta kiveä; palomaa jatkui piikkinä lähes 20 cm tason 2 alapuolelle. Myös ruudun 378/394 itäreunassa oli hiilinen palaneen hiekan alue, mutta tähän liittyi likamaata ja palaneita kiviä oli enemmän; ruutujen 376-378/394 länsireuna kaivettiin tasoon 3, jolloin näkyviin jäi enää suppea palomaapiikki, joka loppui n. 15 cm tason 3 alapuolella. Ruudut 374-378/400-402 ks. Asumuksensija.

ASUMUKSENSIJA (alue II, ruudut 374-378/400-402)

Kun alueen II itäisintä osaa kaivettiin tasoon 1, todettiin neliön 376/400 C kohdalla punaiseksi palaneen hiekan alue, joka osittain painui itäprofiiliin. Tällöin päätettiin aukaista ruuturivi myös linjan $y = 402$ itäpuolelle, mutta väliin jätettiin 20 cm leveä profiilipalkki. Kun itäpuolen ruudut 374-378/402 aukaistiin tasoon 0, todettiin profiilipalkin itäpuolelta, että välillä $x = 375,60-378,40$ oli alkuperäisen turpeen päälle kasaantunut ylempää valunutta hiekkaa, jonka puolestaan peitti uusi turvekerros. Lisäksi havaittiin, että profiilipalkin itäpuolella oli kaarevareunainen syvennys - asumuksen pohja - joka kauimmillaan ulottui 70 cm päähän profiili-

lipalkista. Syvennyksen reunat olivat loivat ja keskialue tasainen. Reunat painuivat profiilipalkkiin peittyneen turvekerroksen päätekohdissa ja peittynyt turvekerros myötäili syvennyksen reunoja ja pohjaa. Tämän jälkeen kaivettiin ruudut 374-378/402 samaan tasoon 1 profiilipalkin länsipuolisen alueen kanssa. Neliössä 376/400 C erottunut palomaa-alue - tulenpitopaikka - oli nyt selkeä, halkaisijaltaan 80-100 cm oleva tiilenpunainen, sormet värjäävän hiekan alue. Tämän louhaisreunassa (376/400 A ja B) oli halkaisijaltaan 30 cm:n suuruisen tummanruskea, nokinen ja jonkinverran hiiliä sisältänyt pyöreä läiskä, joka säilyi jatkuvasti kosteana. Samoin palomaa-alueen pohjoisreunassa oli nokimaata sekoittuneena toisaalta huuhtoutuneeseen, toisaalta palaneeseen hiekkaan. Profiilipalkin itäpuolella olleet useat suppea-alaiset nokimääläiskät liittyivät huuhtoutuneeseen hiekkaan ja olivat todennäköisesti turpeesta peräisin. Likaiseksi värjäätynyttä hiekkaa oli parissa ruudun 374/400 alueella olleessa läiskässä sekä palomaaläiskän itäreunassa, 376/400 C:ssä. Palomaa-alueesta n. 80 cm luoteeseen - 376/400 B:ssä - oli pyöreähkö, vaaleanruskean harmaan hiekan läiskä, jossa oli tummempi, hiukan nokinen reuna; tästä halkaisijaltaan n. 20 cm:n suuruisesta läiskästä lähti länteenpäin n. 20 cm:n pituinen lisäke. Kyseessä on mahdollisesti paalunsija. Noin 80 cm pohjoiseen tulenpitopaikasta oli mustaa puumassaa ja hiiltä sisältävä ympyrä (halkaisija n. 10 cm), joka myös saattaa olla paalunsija. Ympyrään liittyi kolmiomainen puumassan ja huuhtoutuneen hiekan alue, joka oli "päätepisteenä" profiilipalkin itäpuolelta tulleille huuhtoutuneen hiekan läiskille, jotka puolestaan seurasivat asumuksensijan kaarevaa reunaa. Kolmas mahdollinen paalunsija, so. tummaa puumassaa sisältänyt pyöreä, halkaisijaltaan n. 10 cm oleva läiskä sijaitsi edellisestä 1,6 m pohjoiseen, neliössä 378/400 D. Kahden viimeksi mainitun mahdollisen paalunsijan väliin (vain 10-15 cm jälkimmäisestä etelään) jäi halkaisijaltaan n. 90 cm:ä oleva löysää, puhtaanoiloista hiekkaa sisältänyt läiskä, jota reunusti ensin nokinen ja hiilinen turverengas ja sitten huuhtoutuneen hiekan rengas. Turvevyön leveys oli 1-10 cm ja huuhtoutuneen hiekan kerroksen 1-5 cm. Kyseessä on muinainen, sittemmin täytetty kuoppa. Em.

rakenteiden ulkopuolella oli pääasiassa rikastunutta hiekkaa, joka oli väriltään melko vaaleaa. Asumuksensijan eteläpuolella oli vielä huuhtoutuneen hiekan alue. Kiviä oli jonkin verran hajallaan ympäri po. aluetta.

Taso 2. Neliössä 376/400 C ollut tulenpitopaikka jatkui supistuneena. Tämän reunoilla olleet nokimaa-alueet olivat reilusti pientyneet ja vaihettuneet likamaaksi. Tulenpitopaikan eteläpuolisesta likaläiskästä löytyi jonkin verran palanutta luuta. Edellisessä tasossa näkyneet mahdolliset paalunsijat oli kaivettu kuopalle - maanäytteen oton ja pohjamuodon selvittämiseksi - eikä niistä tasossa 2 ollut nähtävissä muuta kuin matalat, pyöreäpohjaiset kuopat. Ruudussa 378/400 ollut täytetty kuoppa muuttui muodoltaan neliömäiseksi ja sitä ympäröi em. turpeen ja huuhtoutuneen hiekan muodostamien vöiden lisäksi suorakulmionmuotoinen rikastuneen hiekan alue. Rakenteiden ulkopuolella po. alueen pohjoisosassa oli koskematonta pohjahiekkaa ja eteläosassa oli rikastunutta, joidenkin pienten huuhtoutuneen hiekan läiskien kirjavoimaa hiekkaa. Ruudussa 374/400 oli n. 40 cm pitkä ja 20 cm leveä valkoiseksi palaneen hiekan läiskä, jossa oli hiiltä ja hiukan nokea.

Neliössä 376/400 C ollut tulenpitopaikka jatkui entisestään supistuneena tasoon 3, minkä alapuolella se pian loppui. Tulenpitopaikkaa ympäröineet likamaaläiskät loppuivat jo ennen tasoa 3. Ruudussa 378/400 ollut täytetty kuoppa puolitettiin tasossa 2 ja sen itäosa kaivettiin pohjaan. Kuopan pohjalle oli sullottu runsaasti peltipurkkeja ja lasitavaraa, ja kuopan pohja oli täysin turmeltu, eikä sen muodosta näin ollen saatu selvyyttä; turpeen ja huuhtoutuneen hiekan muodostama "vaippa" näytti kuitenkin jatkuvan kuopan pohjalle saakka. Ruudun 374/400 eteläreunassa sijainnut palaneen hiekan alue ulottui n. 20 cm tason 2 alapuolelle. Palokuopan pohjalla oli keraamiikkaa, kvartsi-iskoksia ja hiiliä, joita otettiin talteen C14-ajoitusta varten. Profiilipalkin itäpuoleinen, asumuksensijaa vastaava alue vaihettui koskemattomaksi pohjahiekaksi kaivettaessa tasoon 3.

KAIVAUSALUE III (rajat: 392-400/394-398, pinta 129,45-129,68 m mpy, pinta-ala 32 m²)

Alue III sijaitsi museoalueen korkeimmalla kohdalla, keskellä Tirron kylän pihapiiriä. Alue oli pääasiassa ruohoa ja sammalta kasvavaa tasannetta, jonka päällä oli niukasti irtohiekkää. Aluetta peitti paksu turve ja podsolimaannos oli sekoittumaton, paitsi alueen eteläreunassa, jossa maanpinta oli rikki. Tasossa 0 tuli esille huuhtoutunutta ja rikastunutta hiekkää, eteläosassa soraa. Ruutujen 396/394-396 kohdalla huuhtoutunut hiekka oli nokeentunutta. Taso 1 oli lähes kauttaaltaan melko kookaskivistä moreenia, joka oli pääasiassa rikastunutta ja rautaoksidin värjäämää. Vain ruudussa 396/394 oli läiskä (n. 20x40 cm²) sormet värjäävää punaiseksi palanutta hiekkää. Tasoon 2 kaivettiin vain em. palomaaläiskän kohta, joka vaihtui rikastuneeksi ja loppui n. 5 cm tason 2 alapuolella.

KAIVAUSALUE IV (rajat: 382-388/388-394, pinta 128,50-129,18 m mpy, pinta-ala 36 m²)

Kaivausalue IV sijaitsi Tirron kylän talorakennusten välissä, melko reilusti etelään viettävällä rinteellä. Alueen keskellä ja lounaisosassa oli melko paksu ruohoa kasvava turve, muutoin alueen pinta oli erittäin kulunut - erityisesti itäosastaan. Alueen länsipuolella oli valumavesiura, josta kaikki hieno aines oli huuhtoutunut pois.

Kulumisen ja valumisen takia kaivausalueen IV itä- ja luoteisosat olivat tasossa 0 rikastunutta hiekkää. Muu osa aluetta ei ollut aivan yhtä syvälle kulunut ja huuhtoutumiskerros oli osittain säilynyt.

Tasossa 1 alueen itäosa oli vaihettunut lähes puhtaaksi pohjahiekaksi. Alueen keski- ja länsiosan vaaleassa rikastuneessa hiekassa oli jonkin verran huuhtoutunutta ja pieniä läiskiä palanutta hiekkää sekä hiukan pintanokea ja turvetta. Aivan luoteiskulmassa oli silttiä. Palamattomia kiviä oli erityisesti ruuduissa 384/388 ja 386/390-392. Suurin palaneen hiekan alue oli ruudussa 382/388: se oli 1,6-1,7 m pitkä (S-N-suunnassa) ja 1,0-1,2 m leveä ja siihen liittyi toisaalta sen ete-

läpuolella ollut tummanruskeaa, paksua likamaata sisältänyt läiskä ja toisaalta sen itäpuolella ollut harmaa noki-hiilia-alue. Tältä kohdista tuli runsaasti löytöjä. Ruutujen 382/388-390 alueella oli 1,8 m (S-N) x 1,5 m²:n suuruinen täytetty kuoppa, joka painui eteläprofiiliin. Sen keskellä oli sekoittuneen (pääasiassa rikastuneen) hiekan alue, jota reunustivat turvevyöhyke ja nokeentuneen huuhtoutuneen hiekan rengas (vrt. alue II, kuoppa ruudussa 378/400).

Tasoon 2 mennessä alueen IV itäruudut olivat vaihettuneet puhtaaksi pohjahiekaksi, jota oli myös muissa ruuduissa runsaasti. Palamattomia kiviä oli muutama hajallaan ympäri aluetta. Ruudussa 386/388 oli moreenikivikkoa ja ko. ruudun luoteiskulmassa savea ja hiukan palanutta hiekkaa. Myös ruuduissa 386/390-392 oli pieniä palaneen hiekan alueita. Tummanruskeaa, nokea sisältävää likamaata oli näkyvissä ruudun 382/388 eteläreunassa n. 20x50 cm²:n laajuudelta (läiskä painui eteläprofiiliin). Likamaa-alueeseen liittyi pari palanutta kiveä ja siitä löytyi keramiikkaa. Ruuduissa 382/388-390 olleesta täytetyn kuopan tummasta, sekoittuneesta hiekasta löytyi puuta ja mm. yksi resentti rautaesine.

Tasoon 3 kaivettiin vain kaivausalueen lounaiskulma, jossa ollut likamaa loppui ennen ko. tasoa. Aivan kaivausalueen pohjoisreunassa sijainneet pienialaiset palomaaläiskät kaivettiin tasosta 2 lähtien kuopalle; syvin palomaapiikki ulottui n. 20 cm tason 2 alapuolelle.

LÖYDÖT, LÖYTÖMÄÄRÄ JA LÖYTÖJEN JAKAUMA

Tärkeimmät löydöt alueelta I ovat mahdollinen kirveen katkelma (KM 24364:5), siimanpaino (KM 24364:15) ja luuriipus (KM 24364:24), jotka löytyivät ruutujen 344-346/398 alueelta eli mahdollisen tulenpitopaikan kohdalta.

Edellä mainittujen lisäksi tuli alueelta vain 25 löytöä (28 löytöä = 0,64 kpl/m²) ja 7 g palanutta luuta. Löydöt koostuvat pääasiassa kvartsiytimistä ja -iskoksista. Vertikaalisuunnassa

löydöt painottuivat ensimmäiseen kaivauskerrokseen. Horisontaalisuunnassa löydöt keskittyivät kahteen alueeseen: ruutuihin 332-334/398 ja 344-346/398 - muutoin alue I oli lähes löydötön.

Löytöjen jakauma alueella I:

(palanut luu grammoja, muut kappaleita)

	turve	krs.1	krs. 2	yht.
kirveen (?) katkelma,				
sädekiviliusketta		1		1
siimanpaino, sädekiviliusketta		1		1
riipus, palanutta luuta			1	1
hiottu kappale sädekiviliusketta		1		1
ydin, kvartssia	1	3		4
pièce écaillée, kvartssia		1		1
iskos, sädekiviliusketta		1		1
iskos, kvartsiittia			1	1
iskos, kvartssia	4	9	4	17
palanutta luuta		7		7
yhteensä (kpl)	6	16	6	28
(g)		7		7

Alueen II tärkeimmät löydöt koostuivat asbestisekoitteisista saviastianpaloista ja pienistä kvartsisiesineistä. Kokonaislöytömäärä oli 877 kpl (12,32 kpl/m²) + 7 g. Vertikaalisuunnassa löydöt painottuvat selvästi ensimmäiseen kaivauskerrokseen. Horisontaalisuunnassa löydöt painottuvat yhtä selvästi kaivausalueen pohjoisosaan (linjasta x = 374 pohjoiseen). Kaivauskerroksessa 1, ruuduissa 360-369/392 olleet löydöt lienevät ylempää valunutta materiaalia. Kerroksesta 3 löytyneet saviastianpalat ovat kaikki neliössä 374/400 C olleesta palo-tunkio-kuopasta.

Löytöjen jakauma alueella II:
(palanut luu grammoina, muut kappaleina)

	turve	krs.1	krs. 2	krs. 3	yht.
saviastianpaloja	6	78	1	59	144
veitsi/uurrin, kvartsiittia		1			1
uurrin, kvartsia		4	1		5
kaavin/uurrin, kvartsia		1			1
kaavin, kvartsia	4	24			28
esine, kvartsiittia	1				1
esine, kvartsia	4	27	1		32
ydin/kaavin, kvartsia	1				1
ydin, kvartsia	21	37	6	1	65
pièce écaillée, kvartsia	18	17	2		37
iskos, kvartsiittia		1			1
iskos, kvartsia	120	371	60	20	571
palanutta luuta		4	2	1	7
yhteensä (kpl)	175	561	71	80	887
(g)		4	2	1	7

Alueen III löytömäärä oli erittäin pieni, 4 kpl (0,13 kpl/m²), josta 3 tuli ensimmäisestä kaivauskerroksesta. Horisontaalisuunnassa "antoisimpia" olivat ruudut 396/394-396.

Löytöjen jakauma alueella III:
(palanut luu grammoina, muut kappaleina)

	turve	krs. 1	yht.
ydin, kvartsia		1	1
iskos, kvartsiittia		1	1
iskos, kvartsia	1	1	2
yhteensä (kpl)	1	3	4

Alueen IV löytömäärä oli 348 kpl (9,67 kpl/m²) + 8 g. Tärkeimmät löytöryhmät olivat asbestisekoitteiset saviastianpalat sekä kvartsiittiset ja kvartsiset pienesineet. Vertikaalisuunnassa löydöt painottuivat ensimmäiseen kaivauskerrokseen, mutta myös turvekerroksesta tuli kohtalaisesti löytöjä. Horison-

taalisuunnassa löydöt painottuivat alueen länsipuoliskoon, mikä ainakin osittain selittyy itäpuoliskon suuremmasta tuhoutu-
neisuusasteesta.

Löytöjen jakauma alueella IV:

(palanut luu grammoina, muut kappaleina)

	turve	krs.1	krs. 2	krs. 3	krs. 4	yht.
saviastianpaloja	2	35	15	2		54
uurrin, kvartsia		1				1
kaavin, kvartsiittia	1	1				2
kaavin, kvartsia	2	5	2			9
esine, kvartsiittia		1				1
esine, kvartsia		1				1
ydin, kvartsiittia				1		1
ydin, kvartsia	1	11				12
pièce écaillée, kvartsia	2	3	1			6
iskos, piitä		1				1
iskos, kvartsiittia	4	7				11
iskos, kvartsia	109	96	31	3	1	240
palanutta savea		3	2			5
mustaa elastista ainetta	4					4
palanutta luuta		4	4			8
yhteensä (kpl)	121	169	55	6	1	348
(g)		4	4			8

NÄYTTEET

Kaivausalueelta II otettiin kaksi hiilinäytettä radiohiili-
ajoitusta varten. Näyte 1 on neliössä 374/400 C (krs. 4) ol-
leesta palo-tunkiokuopasta, joka sisälsi runsaasti keramiikkaa
(x = 374,18, y = 401,09, x = 122 - 128,05 m mpy). Näyte 2 on
neliössä 378/400 C (krs. 2) olleesta mahdollisesta paalunsi-
jasta (x = 378,07, y = 401,35, z = 075 - 128,52 m mpy). Lisäk-
si otettiin muutama maanäyte asumuksensijasta ja siihen liit-
tyivistä mahdollisista paalunsijoista.

YHTEENVETO

Vuonna 1988 kaivettiin Saamen museon asuinpaikkaa 184 m², joka jakautui neljään kaivausalueeseen. Kokonaislöytömäärä oli 1267 kpl (+ 22 g palanutta luuta), joka jakautui erittäin epätasaisesti alueiden kesken: alue I oli niukkalöytöinen ja alue III lähes löydötön.

Vaikka Saamen museon alue on arkeologisesti merkittävimmillä ja runsaslöytöisimmillä osiltaan eli alueiden II ja IV kohdalla paikoin pahoin erodoitunut (kiinteitä rakenteita on tuhoutunut ja löytöjä on valunut alas rinnettä) olivat kaivaustulokset antoisat. Kiinteistä rakenteista mainittakoon erityisesti alueella II ollut asumuksensija tulenpitopaikkoineen ja mahdollisine paalunsijoineen. Löydöistä kiintoisimpia ovat alueelta II ja IV löytyneet lukuisat saviastianpalat, joista osa kuuluu ns. IT-keramiseen ryhmään, osa mahdollisesti L-ryhmään ja osaa on toistaiseksi mahdotonta liittää mihinkään tunnettuun keramiikkakategoriaan. Myös alueelta I tullut löytökokonaisuus, mahdollinen kirveen kantakatelma, siimanpaino ja palanut luuriipus, ansaitsee huomiota.

Nyt tutkitut osat laajasta Saamen museon - Vuopajan asuinpaikka-alueesta edustavat ajoituksellisia ääripäitä. Alue I liittyy topografisesti Esa Suomisen vuonna 1984 kaivaman alueen pohjoispäähän ja lienee siten alempaa löytynyttä Sär 1 -keramiikkaa varhaisemmalta ajalta, mesoliittiselta kivilaudelta. Sen sijaan alueen II pohjoisosa ja alue IV eivät sovellu rannansiirtymiskronologiaan; em. kaivausalueet sijaitsevat koko asuinpaikka-alueen korkeimmalla kohdalla, mutta edustavat nuorinta tunnettua asutusvaihetta eli aikaa n. 1000-500 eaa.

KARTTALUETTELO

- 30 Pinta- ja pintavaaituskartta, 1:100, A1
- 31 Tasokartta, alue I, taso 0, 1:50, A3
- 32 Tasokartta, alue I, taso 1, 1:50, A3
- 33 Tasokartta, alue I, taso 2, ruutu 346/398, 1:50, A4
- 34 Pohjavaaituskartta, alue I, 1:50, A3
- 35 Profiilikartta, alue I, S-N-profiili idästä, 332-354/398, 1:10, A2
- 36 Yksityiskohtakartta, alue II, taso 0, ruutu 376/398, 1:10, A3
- 37 Tasokartta, alue II, taso 1, 1:50, A3
- 38 Yksityiskohtakartta, alue II, taso 1, ruudut 374-378/400-402, 1:10, A2
- 39 Tasokartta, alue II, taso 2, 1:50, A3
- 40 Pohjavaaituskartta, alue II, 1:50, A3
- 41 Profiilikartta, alue II, N-S-profiili lännestä, 360-370/394, 1:10, A2
- 42 Profiilikartta, alue II, N-S-profiili lännestä, 380-374/400, 1:10, A3
- 43 Profiilikartta, alue II, S-N-profiili idästä, 372-380/396, 1:10, A3
- 44 Taso- ja pohjavaaituskartta, alue III, 1:50, A3
- 45 Tasokartta, alue IV, taso 1, 1:50, A4
- 46 Pohjavaaituskartta, alue IV, 1:50, A4
- 47 Profiilikartta, alue IV, N-S-profiili lännestä, 382-388/394, 1:10, A3
- 48 Löytötiheyskartta, alue I, turve, krs 1, krs 2, muut, 1:50, A3
- 49 " , " , " , " , " , luut, 1:100, A4
- 50 " , alue II, turve, muut, 1:50, A3
- 51 " , " , krs 1, muut, 1:50, A3
- 52 " , " , " , luut, 1:100, A4
- 53 " , " , krs 2, muut, 1:50, A3
- 54 " , " , " , luut, 1:100, A4
- 57 " , alue III, turve, muut, 1:50, A4
- 58 " , " , krs 1, muut, 1:50, A4
- 59 " , alue IV, turve, muut, 1:50, A4
- 60 " , " , krs 1, muut, 1:50, A4
- 61 " , " , krs 2, muut, 1:50, A4
- 62 " , " , krs 3, muut, 1:50, A4
- 63 " , " , krs 4, muut, 1:50, A4
- 64 " , " , krs 1 ja 2, luut, 1:100, A4
- 55 " , " II, krs 3, muut, 1:50, A3
- 56 " , " II, krs 3, luut, 1:100, A4

NEGATIIVILUETTELO

Kaikki negatiivit ovat Inari 13 kk Saamen museolta; kuvaajana Aki Arponen

- 81289 Alue I, taso 1, 346/398, rantakivikko, S:stä.
- 81290 Alue I, taso 1, alueen S-osa. S:stä
- 81291 Alue I, pinta, S-osa, S:stä.
- 81292 Alue II, W-osa, alue IV. Pinta. N:stä.
- 81293 Alue IV, pinta. E:stä.
- 81294 Alue II, pinta. W:stä.
- 81295 Alue II, taso 0, 376/398, liesi. E:stä.
- 81296 Alue II, pinta, E-osa. E:stä.
- 81297 Alue II, taso 0, 374-378/402, rakennuksensija. SE:stä.
- 81298 Alue II, alueen N-osaa kaivetaan ja piirretään. SW:stä.
- 81299 Alue II, kerros 1, 376/402 C, keramiikkakeskittymää kaivetaan.
- 81300 Alue II, taso 1, 378/400, täytetty kuoppa. W:stä.
- 81301 Alue II, profiili $x = 374-380$, $y = 402$. W:stä.
- 81302 Alue II, taso 1, 376-378/400, rakennuksensijan tulenpitoaikka, paalunsijat (?) ja täytetty kuoppa. S:stä.
- 81303 Alue II, taso 1, 374-376/400, rakennuksensijan tulenpitoaikka. S:stä.
- 81304 Alue II, taso 1, 376/400 A & C, paalunsija (?). W:stä.
- 81305 Alue II, N-osa, taso 1 ennen laajennusta. E:stä.
- 81306 Alue III, pinta, NW:stä.
- 81307 Yleiskuva. Oikealla Tirron talo, sen edessä kavausalue III ja kaivon edessä alue IV. E:stä.
- 81308 Kolmiosaisen tuvan NE-puolella ollut kulunut alue, josta löytöjä. NE:stä.
- 81309 Alue IV, taso 1. S:stä.
- 81310 Alue IV, aluetta kaivetaan tasoon 1. S:stä.

DIALUETTELO

Kaikki diat ovat Inari 13 kk Saamen museolta;
kuvaaja Aki Arponen

- 20857 Alue I, pinta. S:stä.
 20858 Alue I, taso 0, 346/398 C, tulenpitopaikka. E:stä.
 20859 Alue I, taso 1, S-osa. S:stä.
 20860 Alue I, taso 1, 346/398, rantakivikko. S:stä.
 20861 Alue II, pinta, S-osa. S:stä.
 20862 Alue II, W-osa, alue IV. Pinta. N:stä.
 20863 Alue II, pinta, N-osa. W:stä.
- 20864 Alue II, pinta, E-osa. E:stä.
 20865 Alue II, alueen N-osaa kaivetaan ja piirretään. SW:stä.
 20866 Alue II, taso 0, 374-378/400, rakennuksensija. SE:stä.
 20867 Alue II, taso 0, 376/398 D, liesi. E:stä.
 20868 Alue II, N-osa ennen laajennusta, taso 1. E:stä.
 20869 Alue II, kerros 1, 378/402 C, keramiikkakeskittymää
kaivetaan. SE:stä.
 20870 Alue II, taso 1, 378/400, täytetty kuoppa. W:stä.
 20871 Alue II, taso 1, 376-378/400, rakennuksensijan tulen-
pitopaikka, paalunsijat (?) ja täytetty kuoppa.
S:stä.
 20872 Alue II, taso 1, 378/400, täytetty kuoppa. W:stä.
 20873 Alue II, taso 1, 376/400, A & C, paalunsija (?). W:stä.
 20874 Alue II, taso 1, 374-376/400, tulenpitopaikka. S:stä.
 20875 Alue II, profiili $x = 374-380$, $y = 402$. W:stä.
 20876 Alue III, pinta. NW:stä.
 20877 Alue IV, pinta. E:stä.
 20878 Alue IV, aluetta kaivetaan tasoon 1. S:stä.
 20879 Alue IV, taso 1. S:stä.

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

q. 81290

Kuva 1.
Alue I, taso 1, S:stä.

q. 81289

Kuva 2.
Alue I, taso 1, rantakivikko (?) ruuduissa
346-8/398, S:stä.

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

d. 81292

Kuva 3.

Alue II, W-osa, erodoitunut pinta, N:stä.

d. 81294

Kuva 4.

Alue II, N-osa, erodoitunut pinta, W:stä.

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

f. 81296

Kuva 5.

Alue II, E-osa, pinta, E:stä.

f. 81298

Kuva 6.

Alue II, työkuva, SW:stä.

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

Kuva 7.

q. 81297

Alue II, taso 0, rakennuksensija ruuduissa
374-378/402. SE:stä.

Kuva 8.

q. 81295

Alue II, taso 0, 376/398 D, liesikiveys. E:stä.

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

Kuva 9.

f. 81299

Alue II, krs 1, 376/402 C, keramiikka-
keskittymän kaivaus, SE:stä.

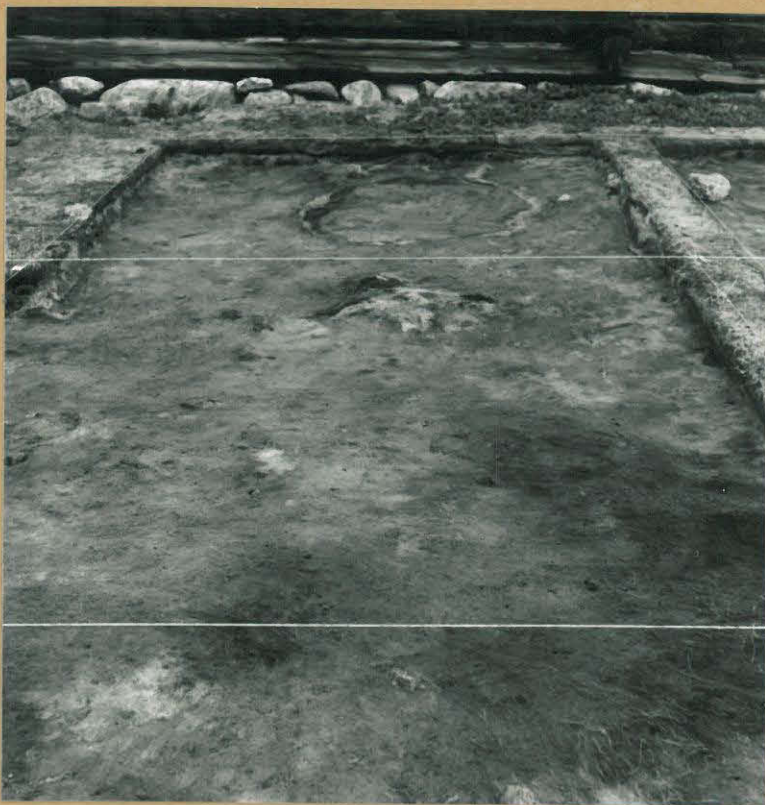

Kuva 10.

f. 81300

Alue II, taso 1, 378/400, täytetty kuoppa, W:stä.

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

Kuva 11.

d. 8/302

Alue II, taso 1, 376-378/400, rakennuksensijan
tulenpitopaikka, paalunsijat (?) ja täytetty
kuoppa, S:stä.

d. 8/304

Kuva 12. Alue II, taso 1, 376/400 A & C,
paalunsija (?), W:stä.

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

4. 81303

Kuva 13.

Alue II, taso 1, 374-376/400, rakennuksen-
sijan tulenpitopaikka, S:stä.

4. 81301

Kuva 14.

Alue II, profiili x=374-380, y=402, W:stä.

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

Kuva 15.
Alue III, pinta, NW:stä.

f. 81306

Kuva 16.
Alue IV, erodoitunutta pintaa, E:stä.

f. 81293

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

Kuva 17.

f. 81310

Alue IV, krs. 1, työkuva, S:stä.

Kuva 18.

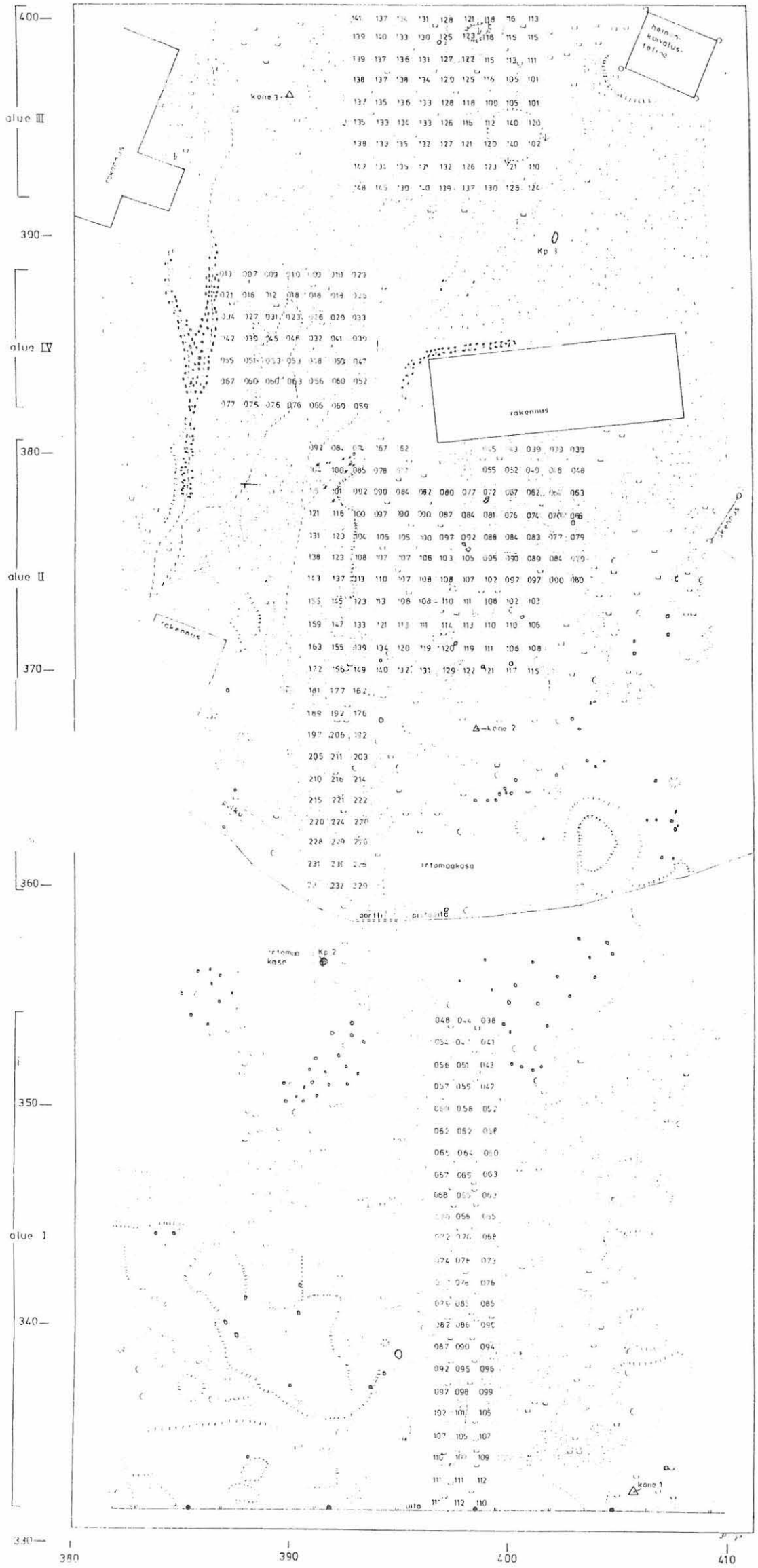
f. 81309

Alue IV, taso 1, S:stä.

5m
 kp 1= 123,68 m mpy, kone 385, alue I
 kp 2= 127,38 m mpy, kone 189, alue II ja IV
 kp 3= 129,60 m mpy, kone 133, alue III

Piiri I Iskierka - Hietikainen

- kivi
- ◐ palanut kivi
- ▨ kohoama
- ⊙ kanto
- ▧ syvennys
- ┌ turve
- └ jäkälä
- ⊙ hiikkapajastuma
- ⊕ puolukka, puolukka, viriksenmarja
- raja
- ↓ pitkä heinä

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A.ARPONEN 1988

Tasokartta

Alue I

Taso 0, ruudut 332-354/398

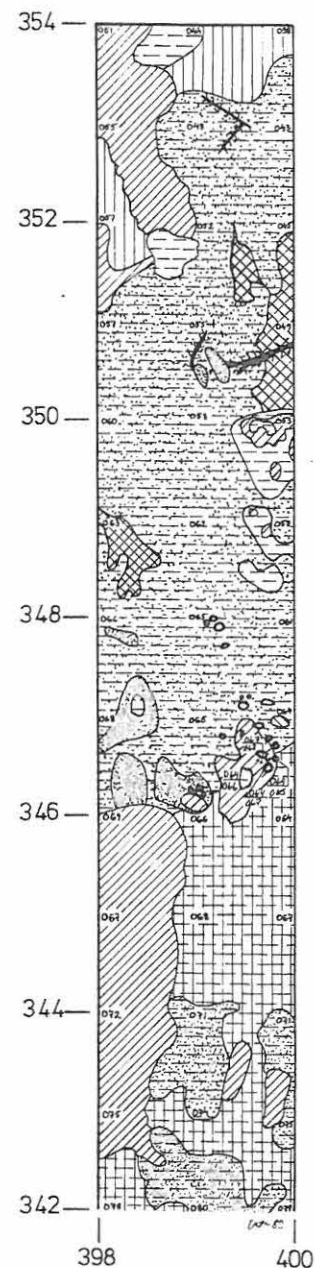
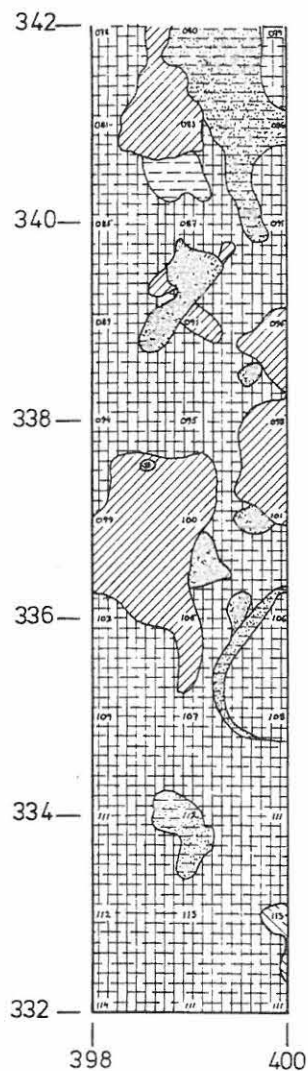
Mk 1:50-

kp=123,68 m mpy, kone= 385

Piirt. E.Hintikainen

- rikastunut Hk
- turve
- kivi
- huuntoutunut Hk
- nokimaa
- palanut Hk
- turve / huuntoutunut Hk
- pal./rik. Hk
- hiili
- juuri

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A. ARPONEN 1988

Tasokartta

Alue I
taso 1 ruudut 332-354/398

Mk 1:50

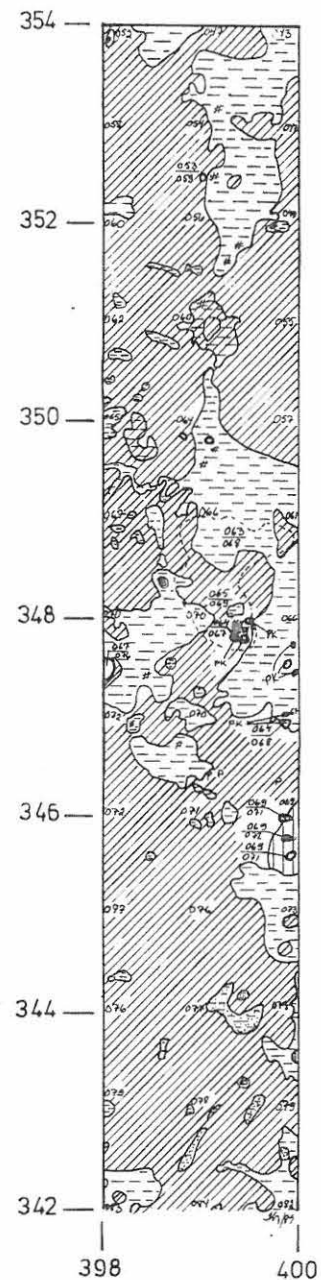
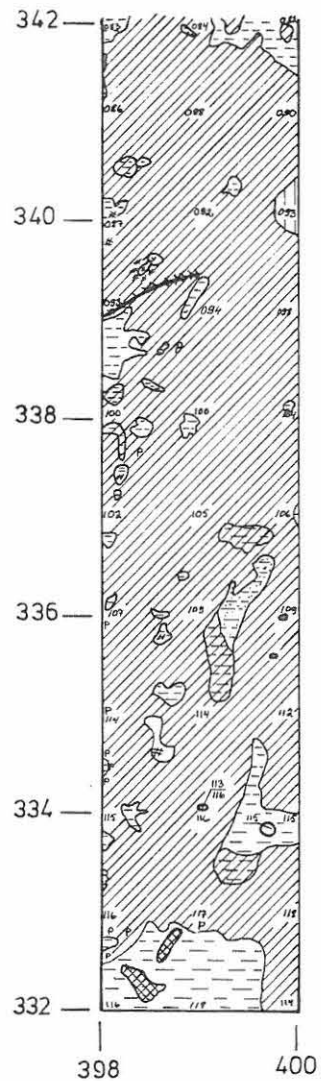
2 m

kp= 123,68 mpy kone= 385

Piirt. E. Hintikainen

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A. ARPONEN 1988

Tasokartta

Alue I

taso 2, ruutu 346/398

Mk 1:50

 2m

kp=123,68 m, mpy kone 385

Piirt. I. Iskierka- Hintikainen

 huuhtoutunut Hk

 punamulta

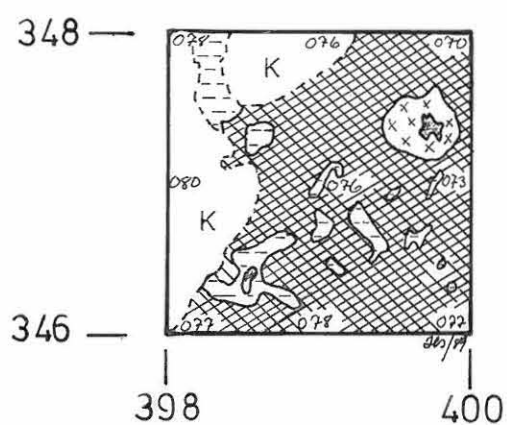
 nokimaa

 rikastunut Hk

 sisällä palamattomien kivien ryhmä

 palanut Hk

 hiili

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A. ARPONEN 1988

Pohjavaaituskartta

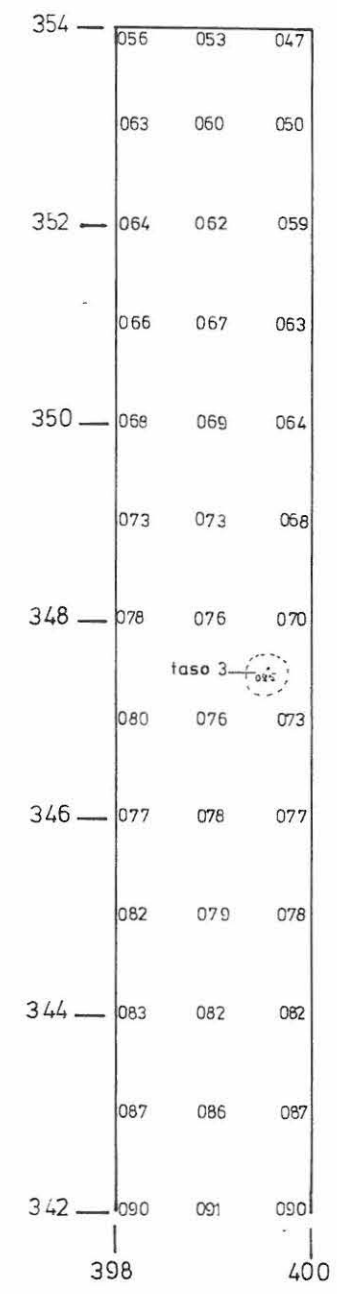
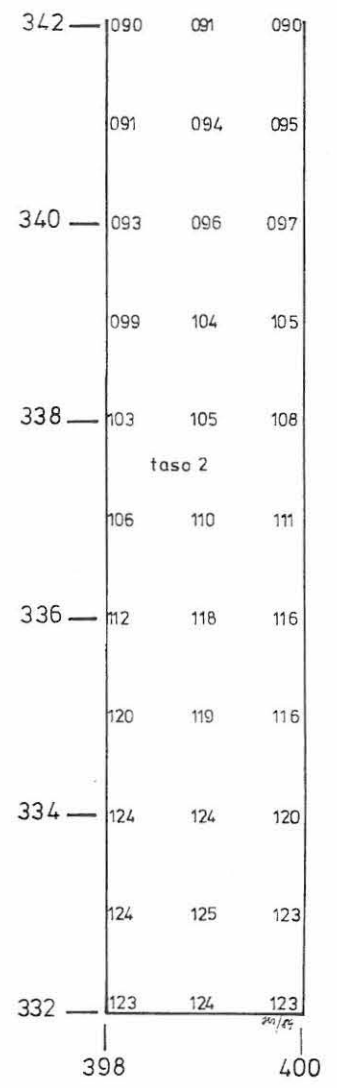
Alue 1

Mk-1:50

2 m

kp=123,68 mpy kone= 385

Piirt. E. Hintikainen

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A. ARPONEN 1988

Profilikartta

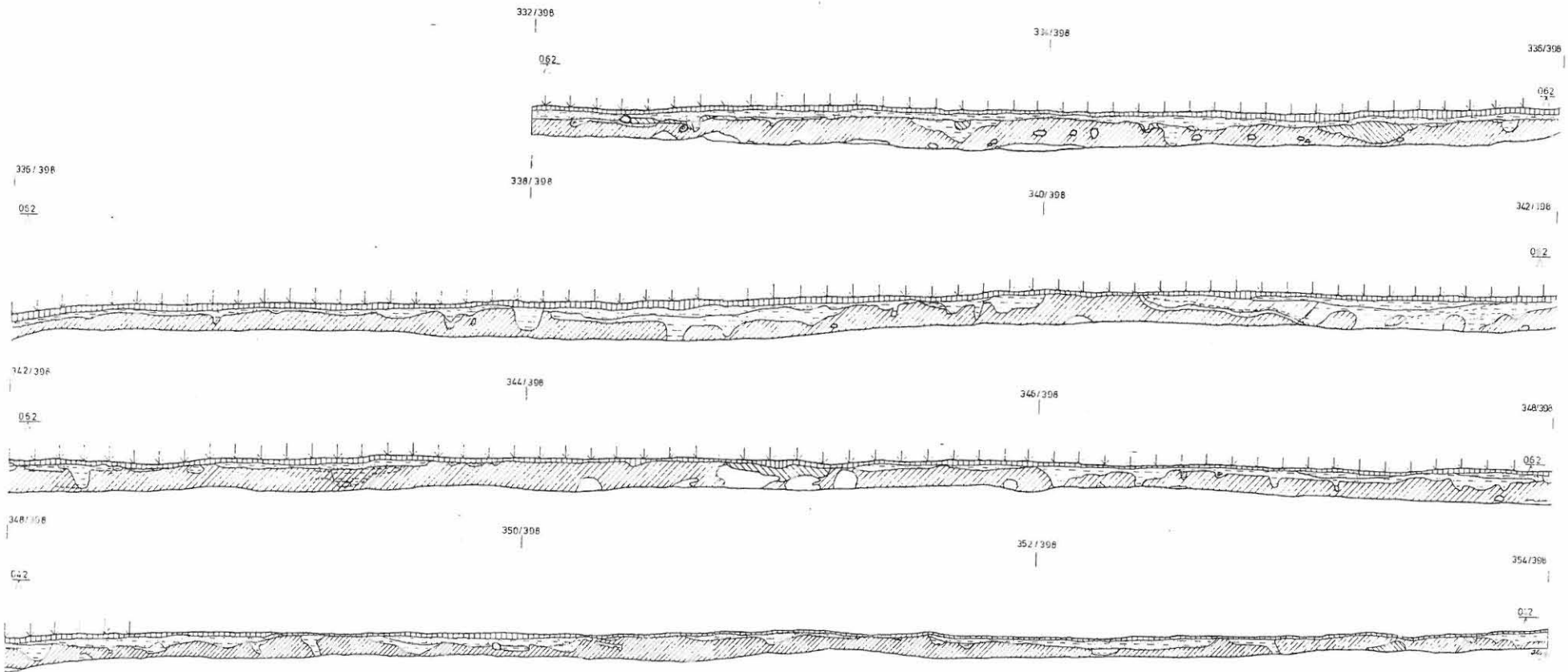
Alue I, 332-354/398

S-N profiili idästä

MK 1-10

kp= 123,68 m mpy, kone 385
Piirt. E. Hiltikainen

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A ARPONEN 1988

Yksityiskohtakartta

Alue II ruudut 376/398 C,D ja 376/400 A,B

Taso 0

Mk-1:10

0,5m

Kp= 127,38 m mpy, kone= 189

Piirt. I. Iskierka-Hintikainen

huuhtoutunut HK

palanut HK

rikastunut HK

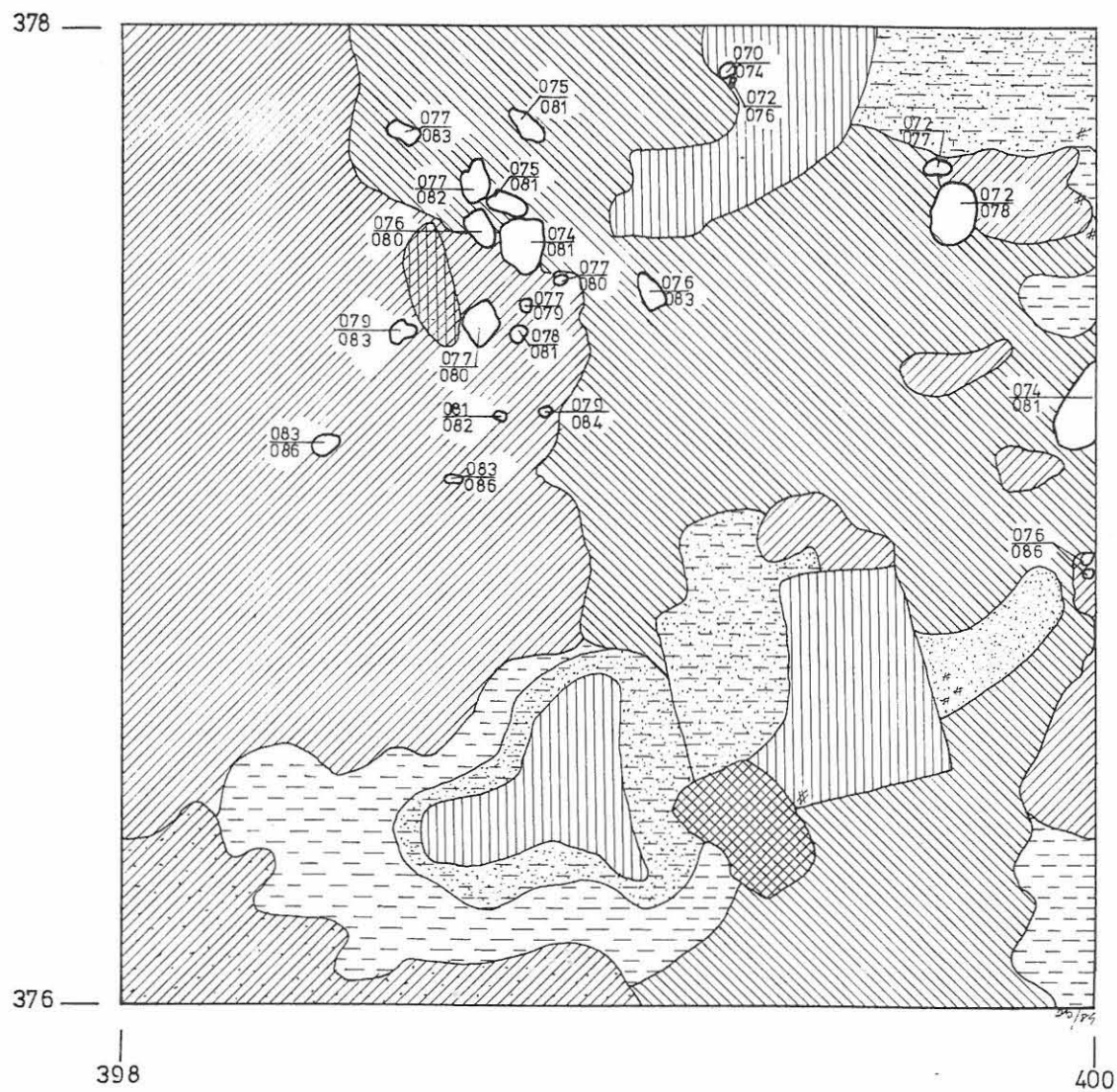
nokimaa

punamulta

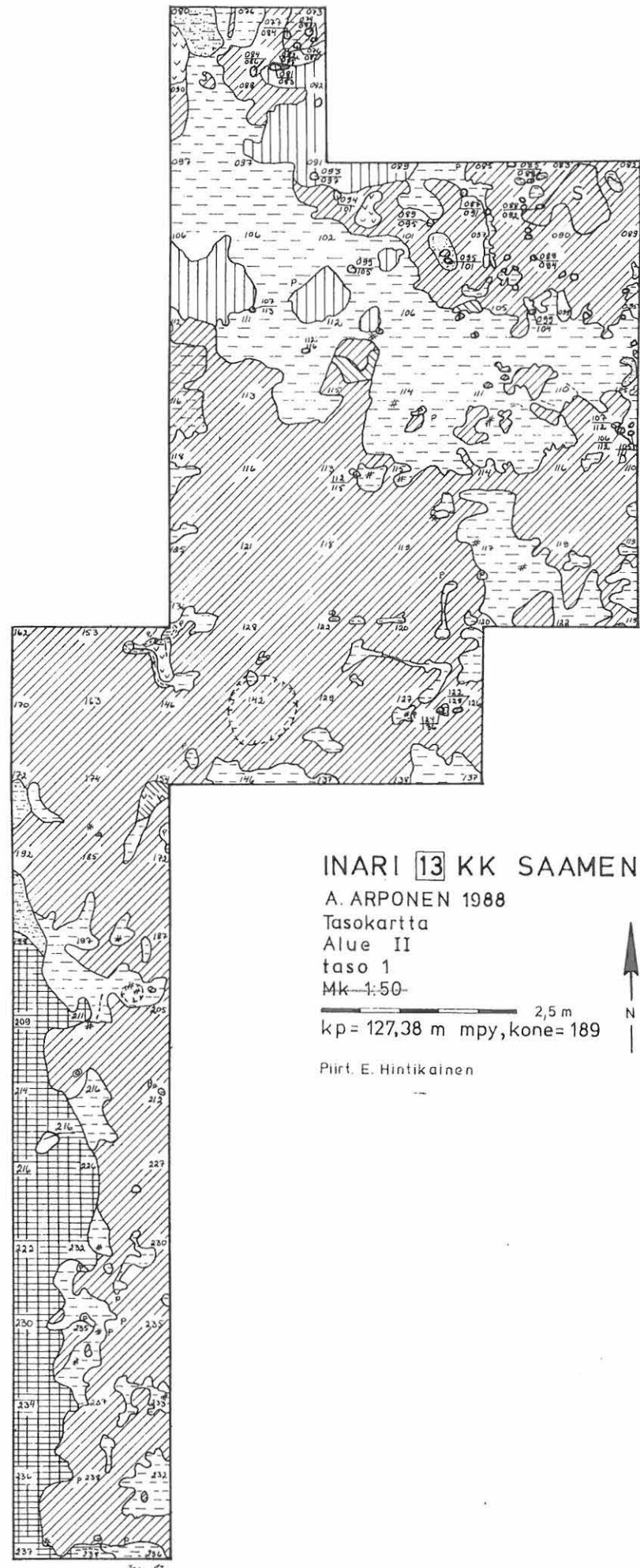
kivi

hilli

turve

380 —
378 —
376 —
374 —
372 —
370 —
368 —
366 —
364 —
362 —
360 —

- huuhtoutunut HK
- rikastunut HK
- palanut HK
- nokimaa
- turve
- likamaa
- kanto
- kivi
- hiiliraita
- hili
- sora
- kerroksittain läjittynyt HK
- kuoppa

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A. ARPONEN 1988
Tasokartta
Alue II
taso 1
Mk-1:50-

kp = 127,38 m mpy, kone = 189

Piirt. E. Hintikainen

392 394 396 398 400 402 404

INARI [13] KK SAAMEN MUSEO

A.ARPONEN 1988

Yksityiskohtakarilta
Alue II
Ruudut 374-8 / 400-2
Taso 1
Mk-1-10

0.5 m
kp=127,38m mpy, kone = 189

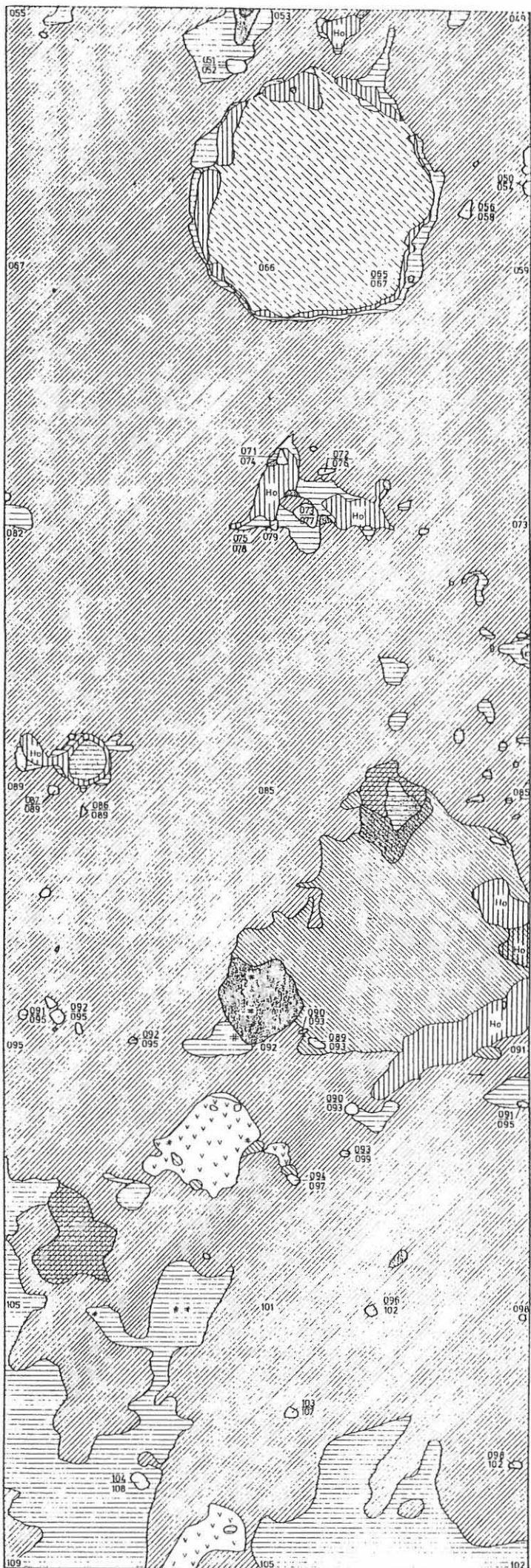

- [diagonal lines /] kuoppa
- [diagonal lines \] kivi
- [dots] likamaa
- [cross-hatch] nokmaa
- [vertical lines] turve
- [horizontal lines] huuhattunut lik
- [wavy lines] hilttyyl orgaaninen aines

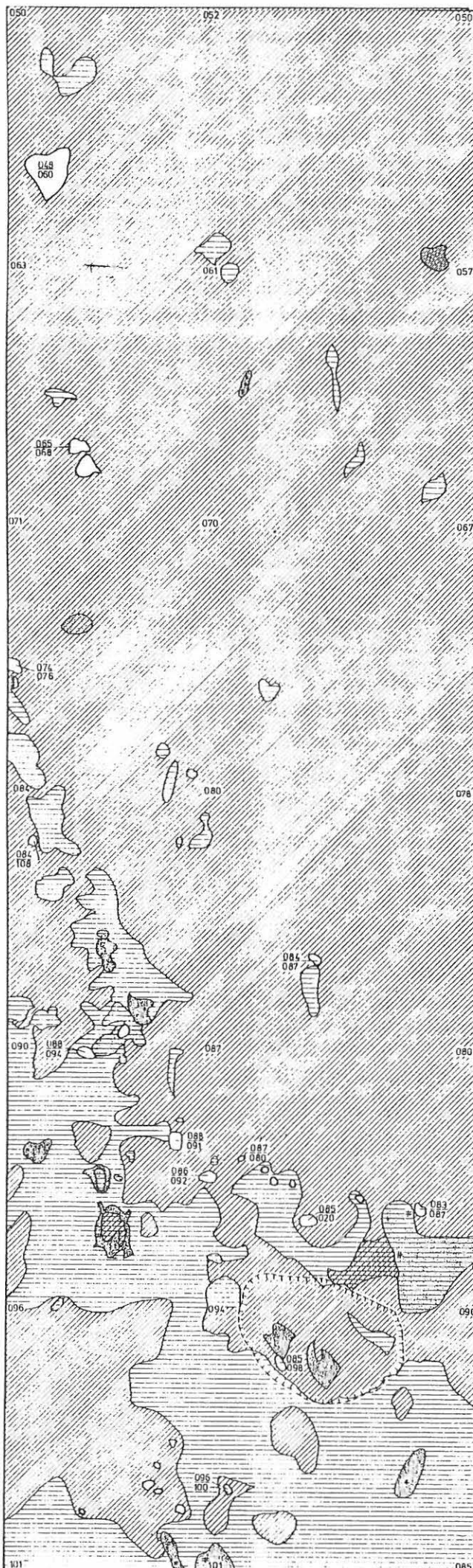
- [#] hilt
- [diagonal lines /] laylemaa
- [diagonal lines \] sekoittunutta lik
- [cross-hatch] palanutta lik
- [cross-hatch] rikastunutta lik
- [cross-hatch] puomasua

Part. I. Iskerka-Iintikainen
E. Iintikainen

380

Profilipaikka

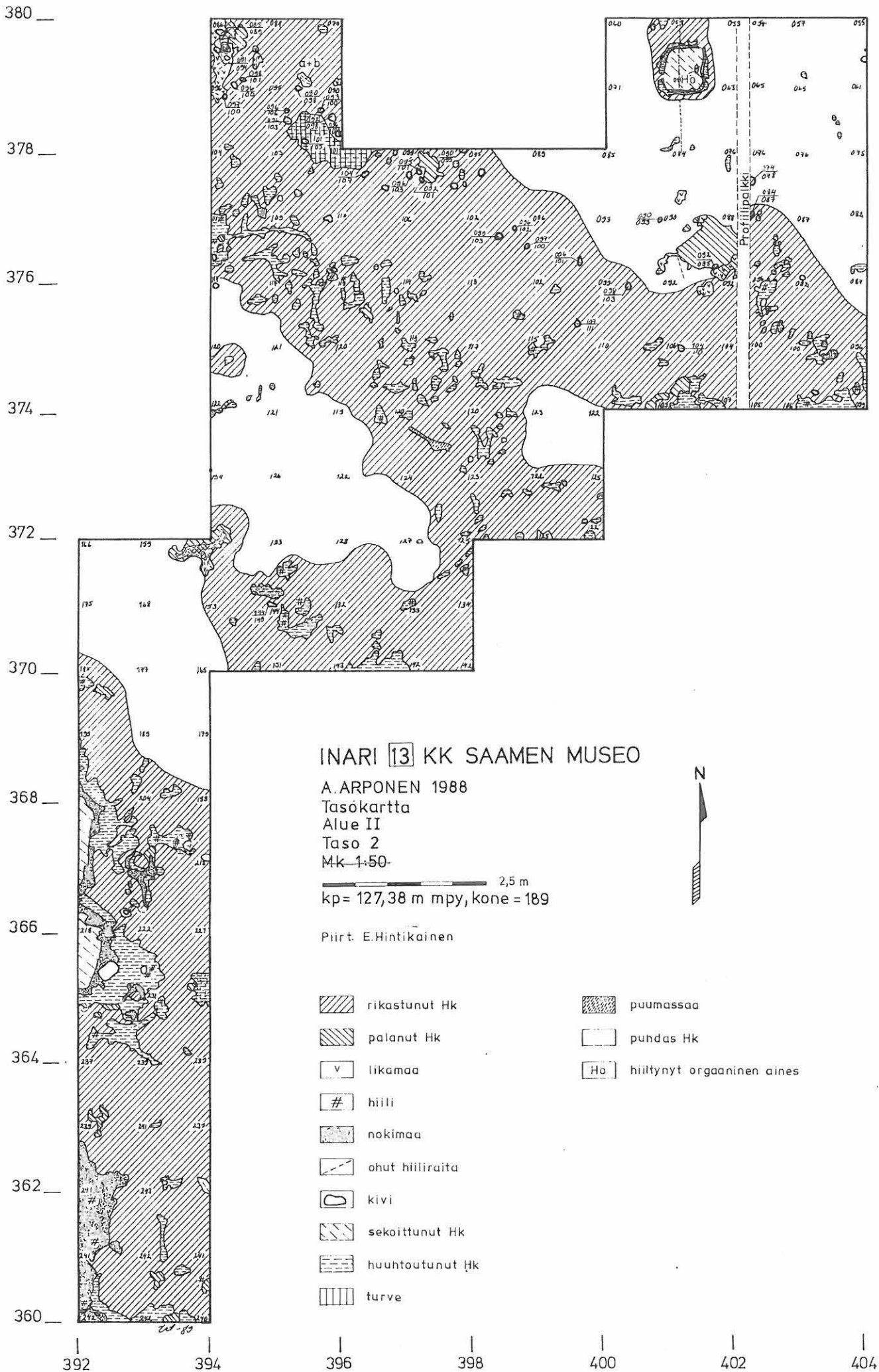

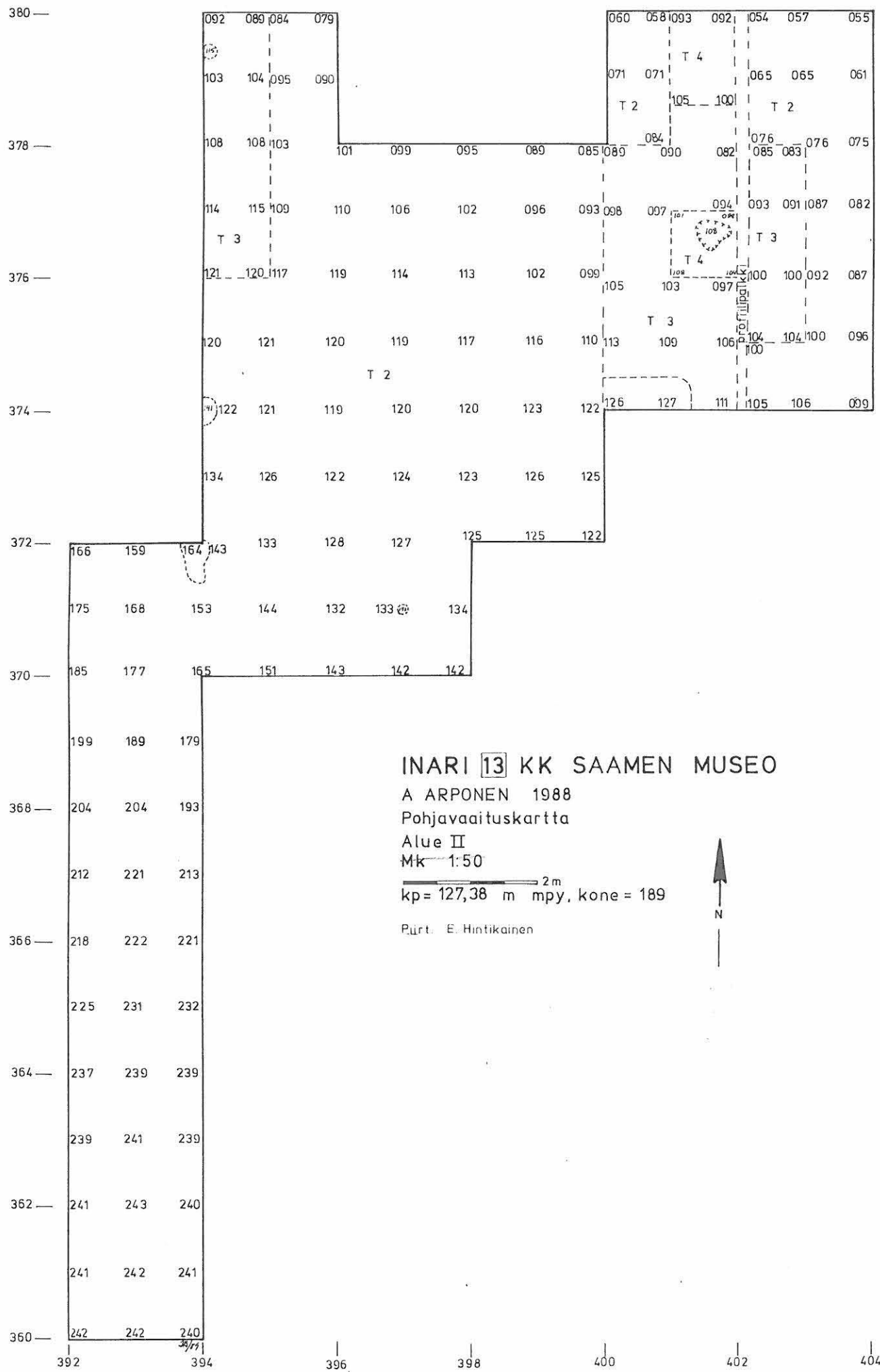
374

400

402

404

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A ARPONEN 1988

Pohjavaaituskartta

Alue II

Mk 1:50

kp = 127,38 m mpy, kone = 189

Piirt. E. Hintikainen

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A. ARPONEN 1988

Profiilikartta
Alue II, 360-370/394

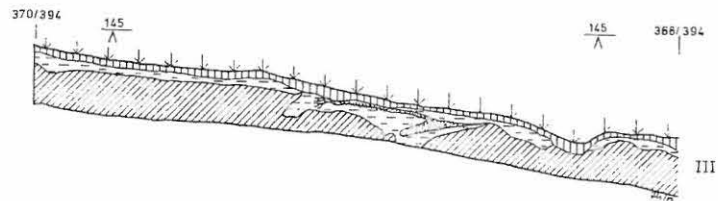
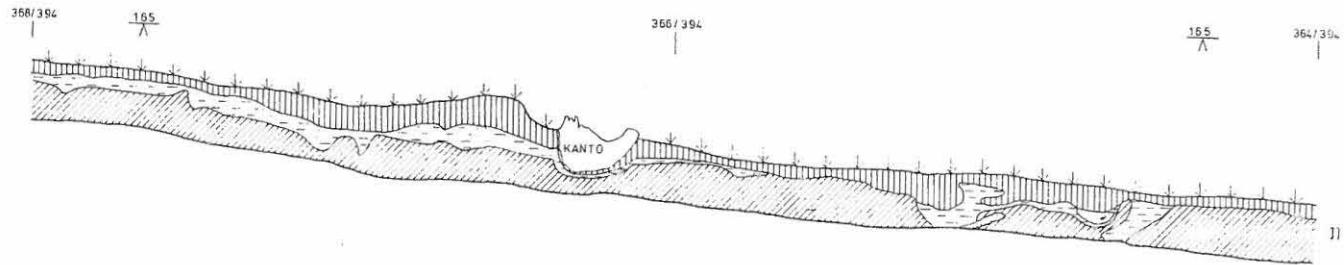
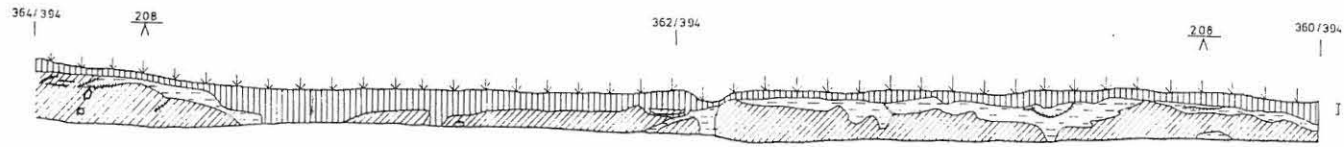
N-S profiili lännestä

Mk 1:10

0 5 m
kp= 127,38 m mpy, kone = 189

Piiri I. Iskierka-Hutikainen

- turve
- rikastunut HK
- huuhtoutunut HK
- nokimaa
- hiehi
- kivi
- juuri

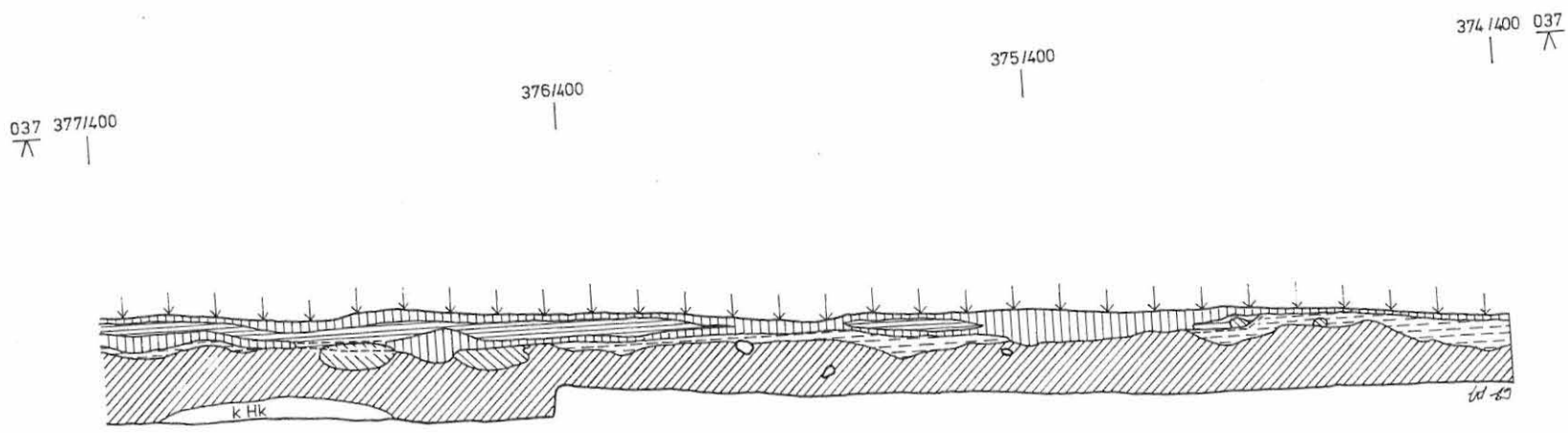
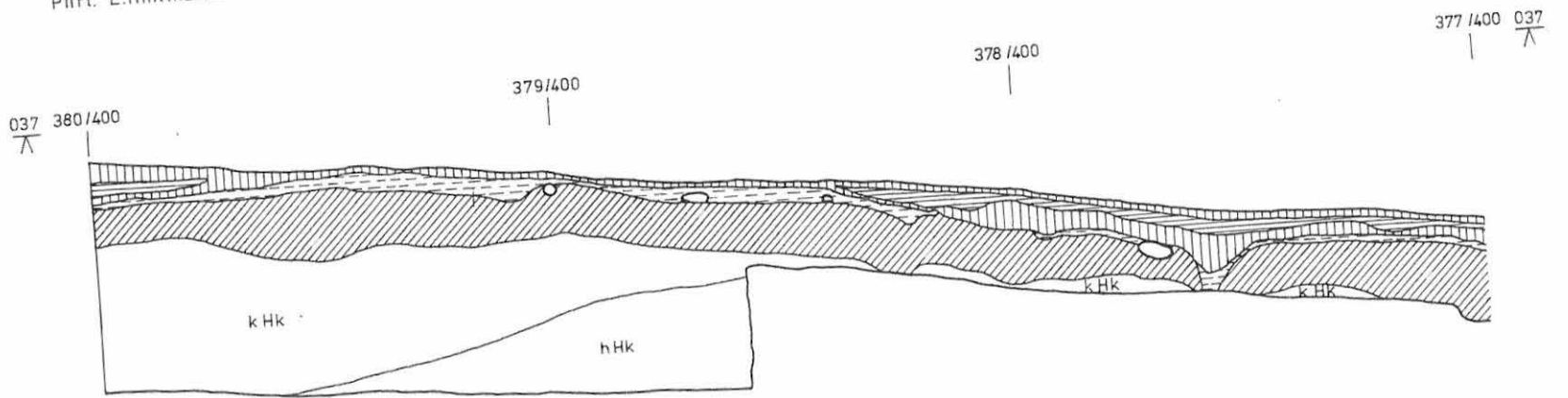

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO
 A. ARPONEN 1988

Profiilikartta
 Alue II, 380-374/400
 N-S-profiili lännestä
 Mk 1:10⁰
 kp = 127,38 m mpy, kone = 189

Piirt. E. Hintikainen

- palanut Hk
- rikastunut Hk
- kivi
- turve
- onut hiiliraita
- kerroksittain läjittynyt Hk
- puhdas Hk, hieno
- puhdas Hk, karkea
- huuhtoutunut Hk

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A.ARPONEN 1988

Profiilikartta

Alue II, 372-380/396

S-N-profiili idästä

Mk 1:10

kp = 127,38 m mpy, kone = 189

 rikastunut Hk

 palanut Hk

 kivi

 nokimaa

 ohut hiiliraita

 turpeensekainen Hk

 turve

 sekoittunutta Hk

 hiili

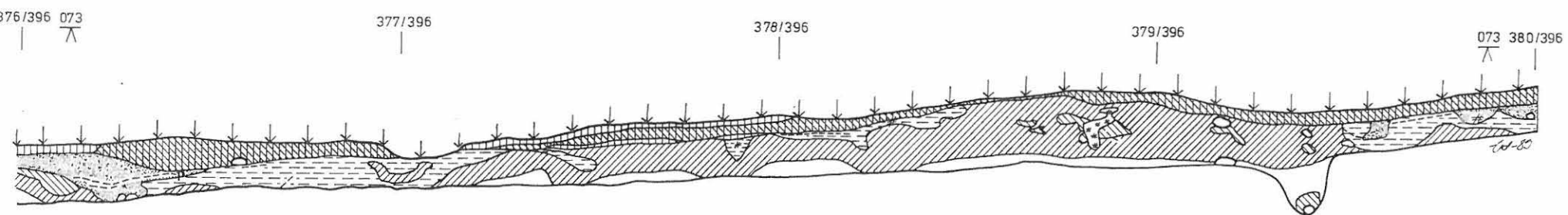
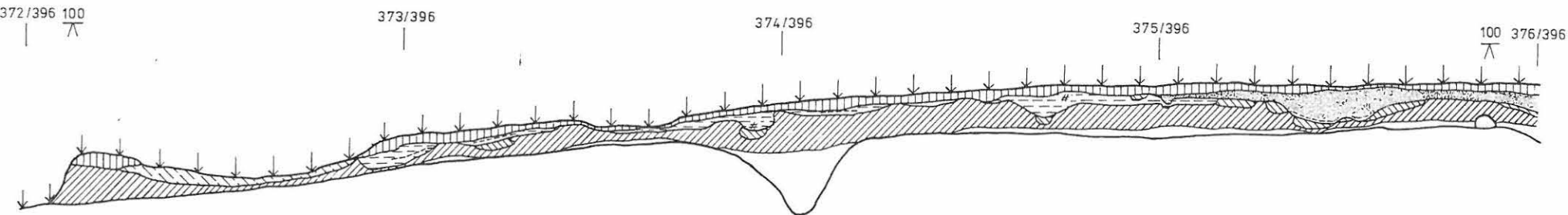
 huhtoutunut Hk

 P palanut läiskä

 puhdas Hk

Piirt. E.Hintikainen

Puht. piirt. E.R.Temonen

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A. ARPONEN 1988

Taso- ja pohjavaaituskartta

Alue III

Mk = 1:50

kp = 129,60 m mpy, kone = 133

Piirt. I. Iskierka-Hintikainen

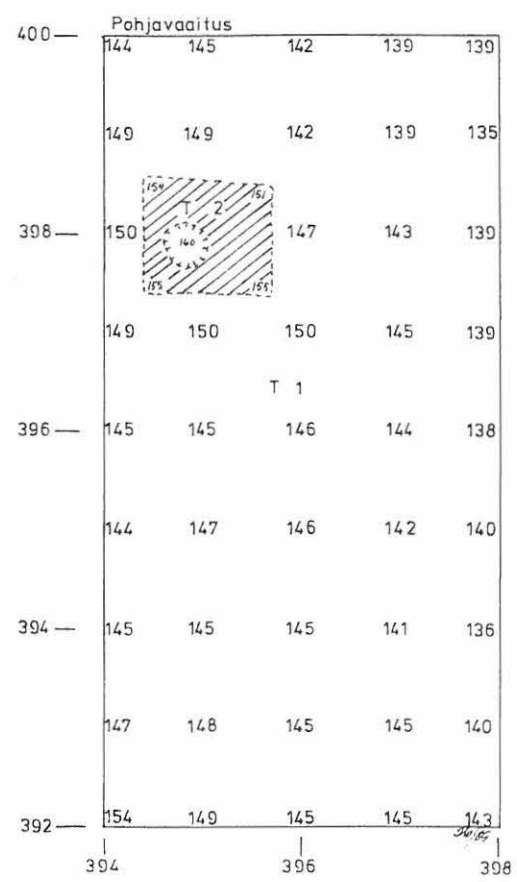
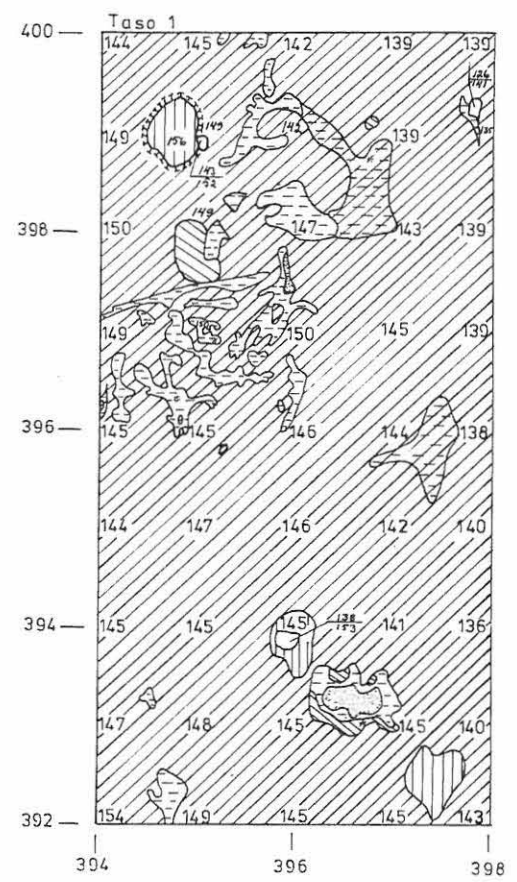
E. Hintikainen

- rikastunut Hk
- huuhtoutunut Hk
- palanut Hk

- hiili
- kivi
- turve

- nokimaa
- kuoppa

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A.ARPONEN 1988

Tasokartta

Alue IV

taso 1

Mk 1:50

2 m

kp=127,38 m mpy, kone=189

Piirt. E. Hintikainen

 huuhtoutunut Hk

 nokimaa

 hiiliraita

 rikastunut Hk

 hiili

 likamaaraita

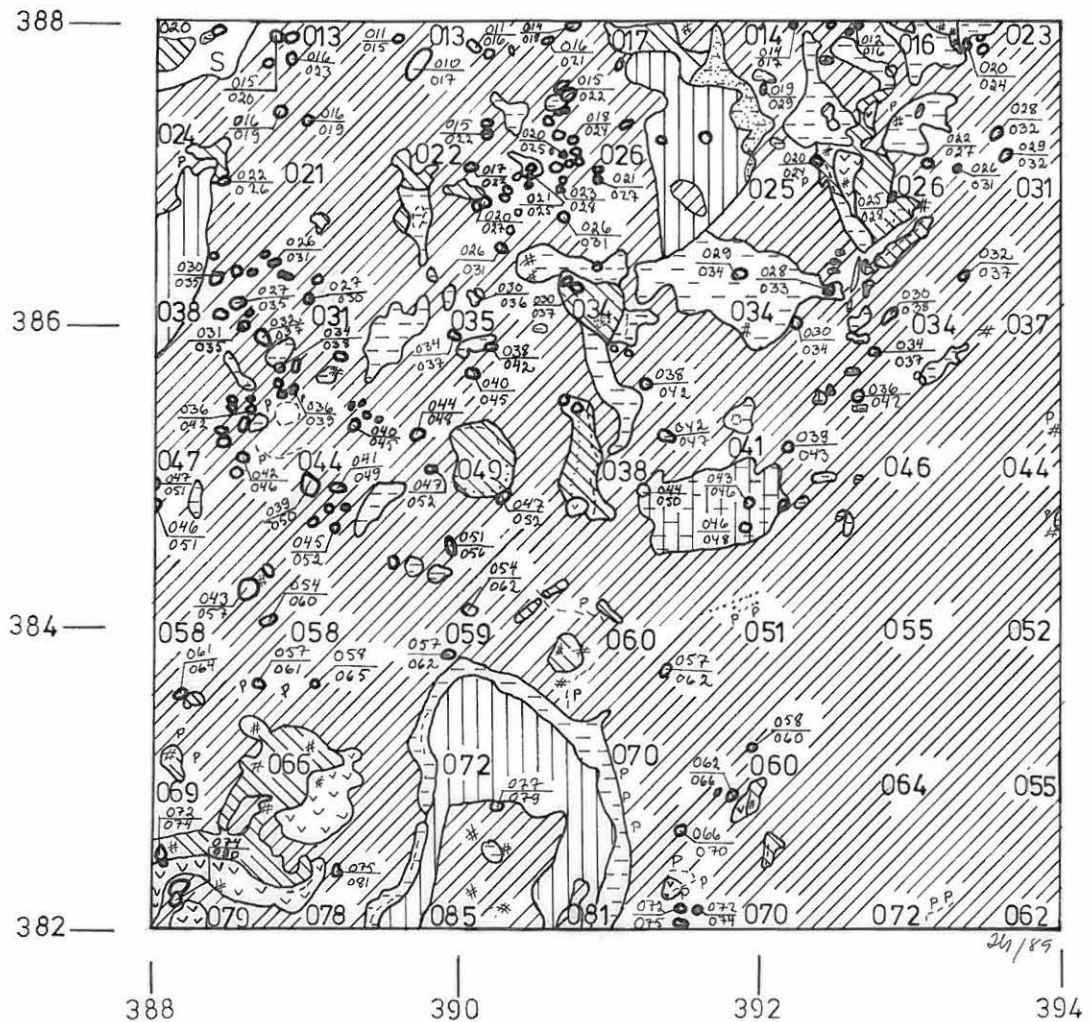
 palanut Hk

 likamaa

 turve

 kivi

 siltti

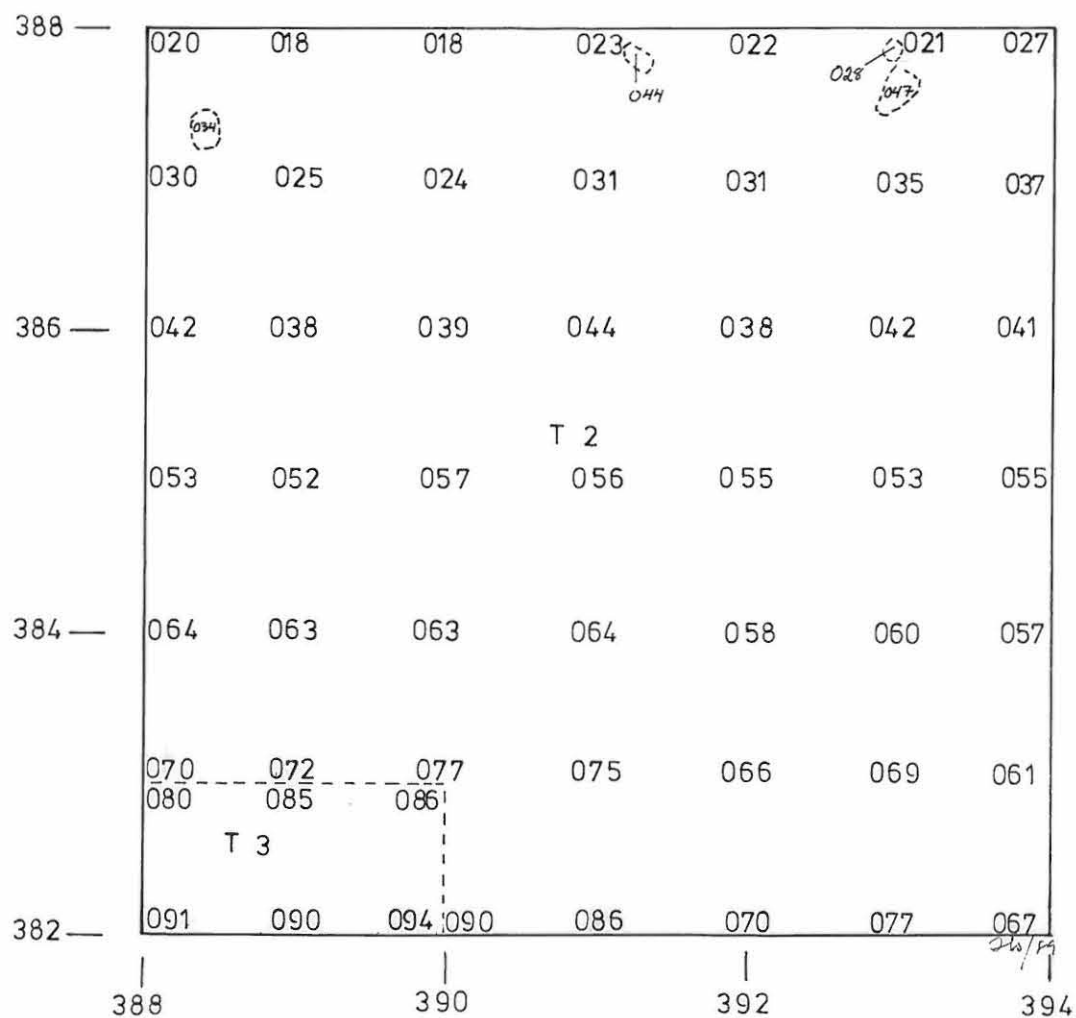
INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A. ARPONEN 1988
 Pohjavaaituskartta
 Alue IV
 Mk 1:50

 2 m

kp= 127,38 m mpy, kone 189

Piirt. E. Hintikainen

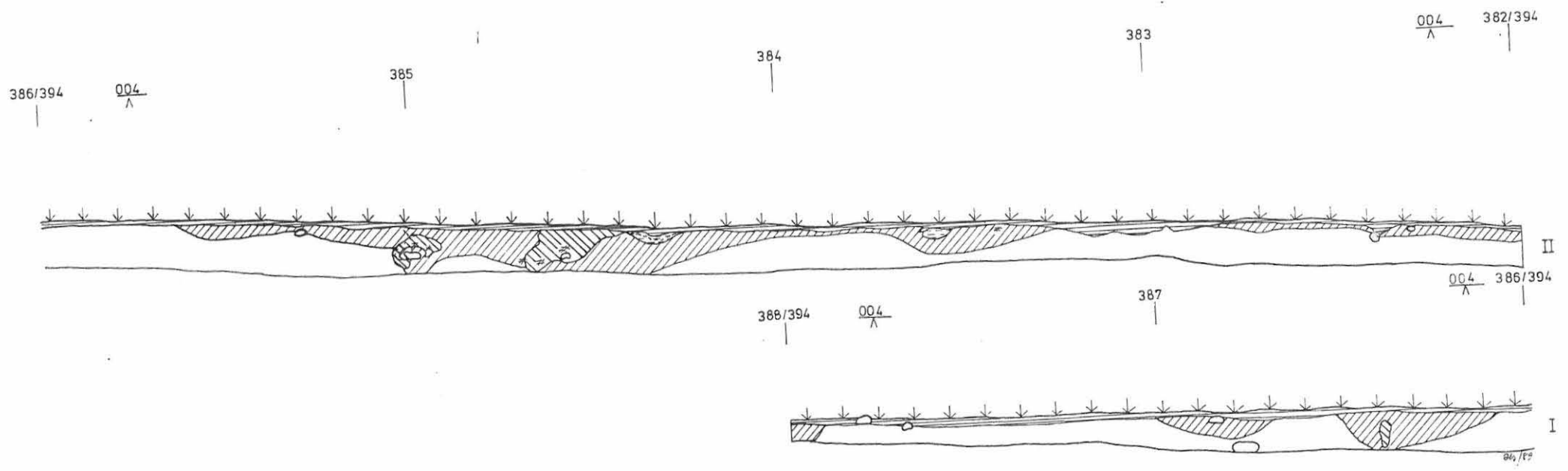
INARI 13 KK SAAMEN MUSEO A ARPONEN 1988

Profiilikartta
Alue IV, 382-388/394
N-S-profiili länneestä
Mk 1:10

kp=127,38 m mpy, kone = 189

Piirt. E. Hintikainen

- huuntoutunut Hk
- palanut Hk
- sekoittunut pintamaa
- rikastunut Hk
- hiiliraita
- kivi
- puhdas Hk
- nokimaa
- hiili

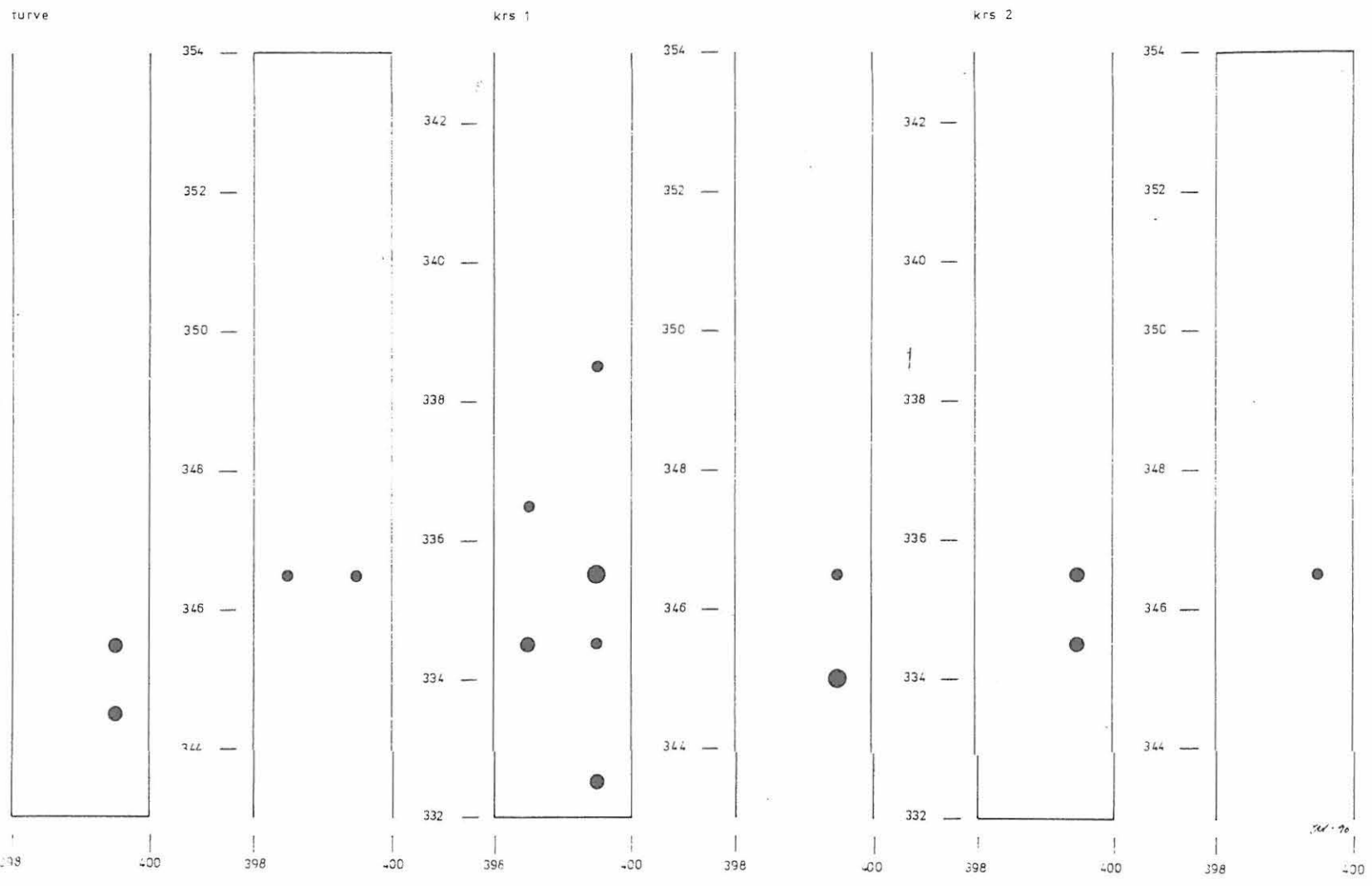
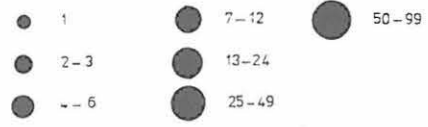
INARI 13, KK SAAMEN MUSEO
A.ARPONEN 1988

Alue I, turve, krs 1 ja 2
Löytötiheyskartta, muut (kpl)
-Mk-1+50-

2,5 m

Piirt. E-R. Tuomivaara

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A.ARPONEN 1988

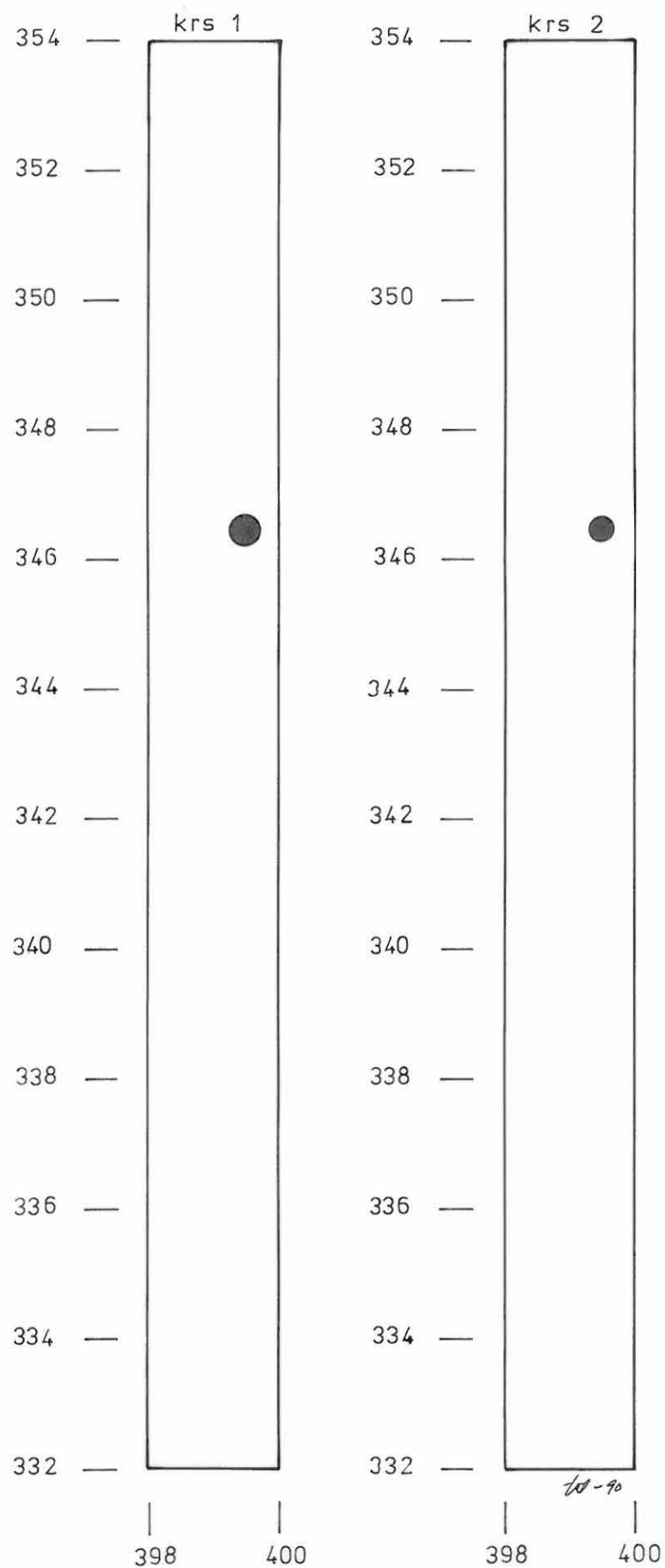
Alue I, krs 1 ja 2
 Löytötiheyskartta, luut (g)
 Mk 1:100

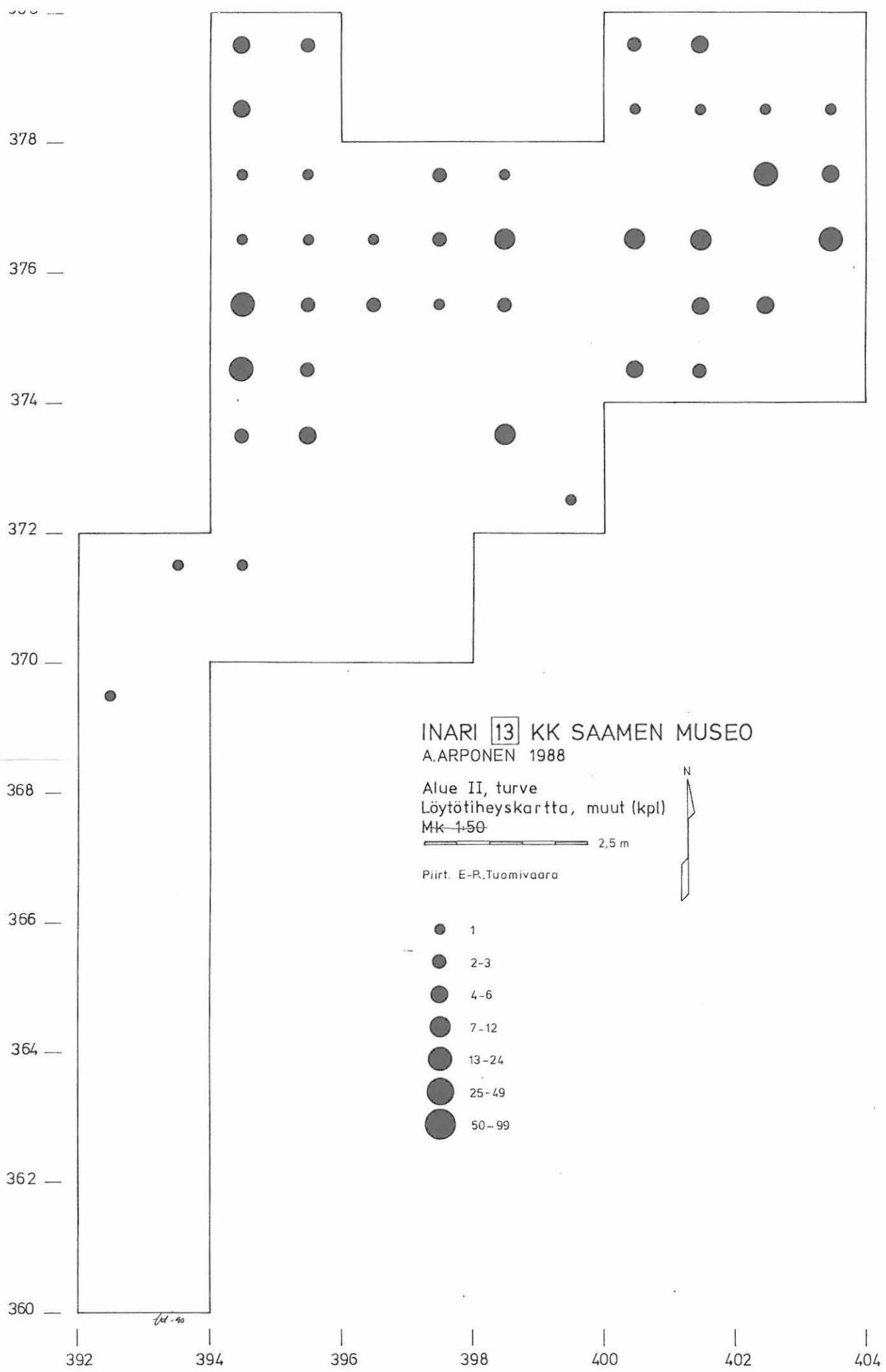

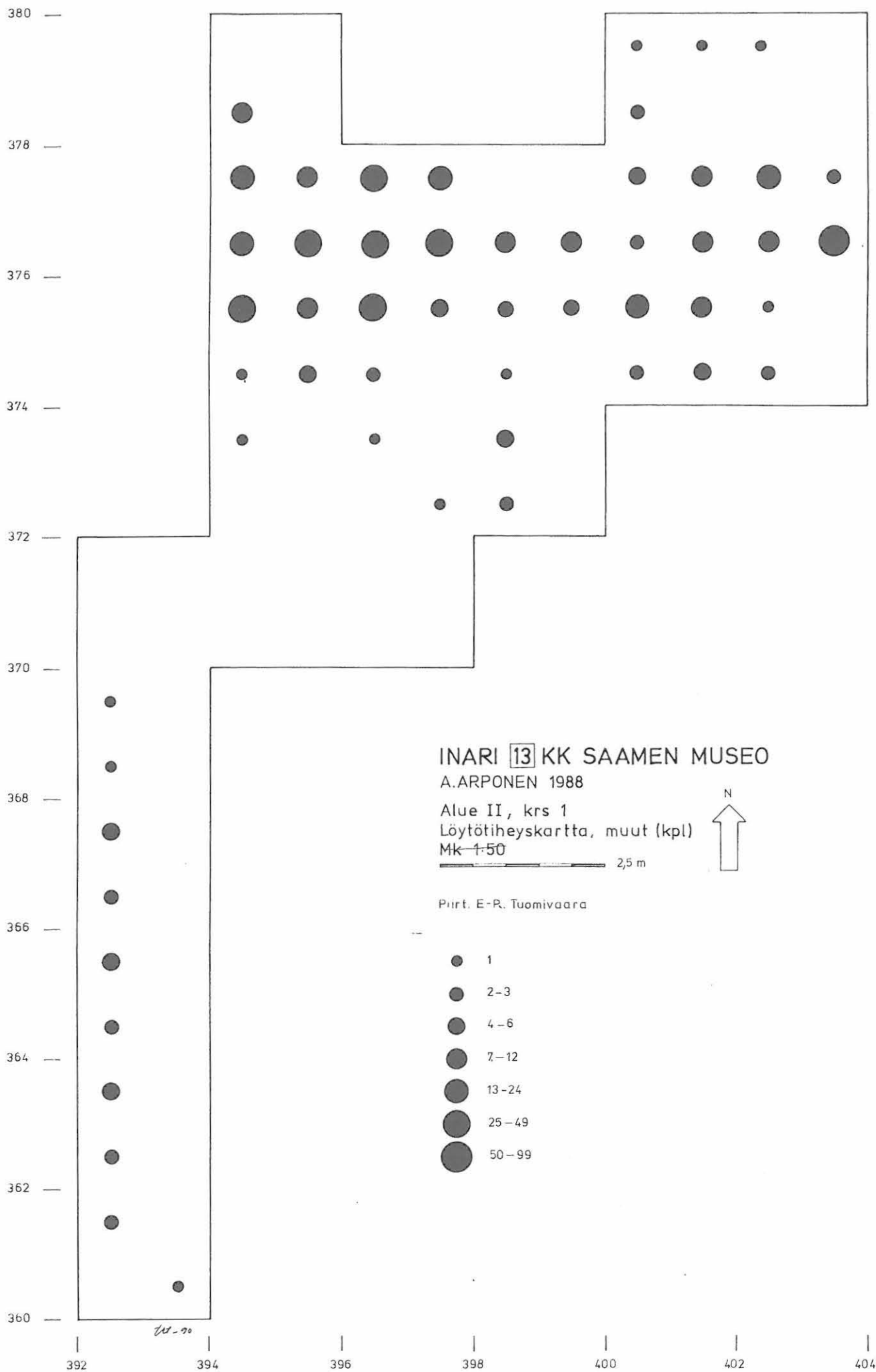
5 m

Piirt. E-R. Tuomivaara

- 1
- 2-3
- 4-7

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A. ARPONEN 1988

Alue II, krs 1
Löytötiheyskartta, muut (kpl)
Mk 1:50

Piirt. E-R. Tuomivaara

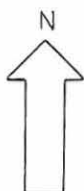
- 1
- 2-3
- 4-6
- 7-12
- 13-24
- 25-49
- 50-99

7.11.90

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A.ARPONEN 1988

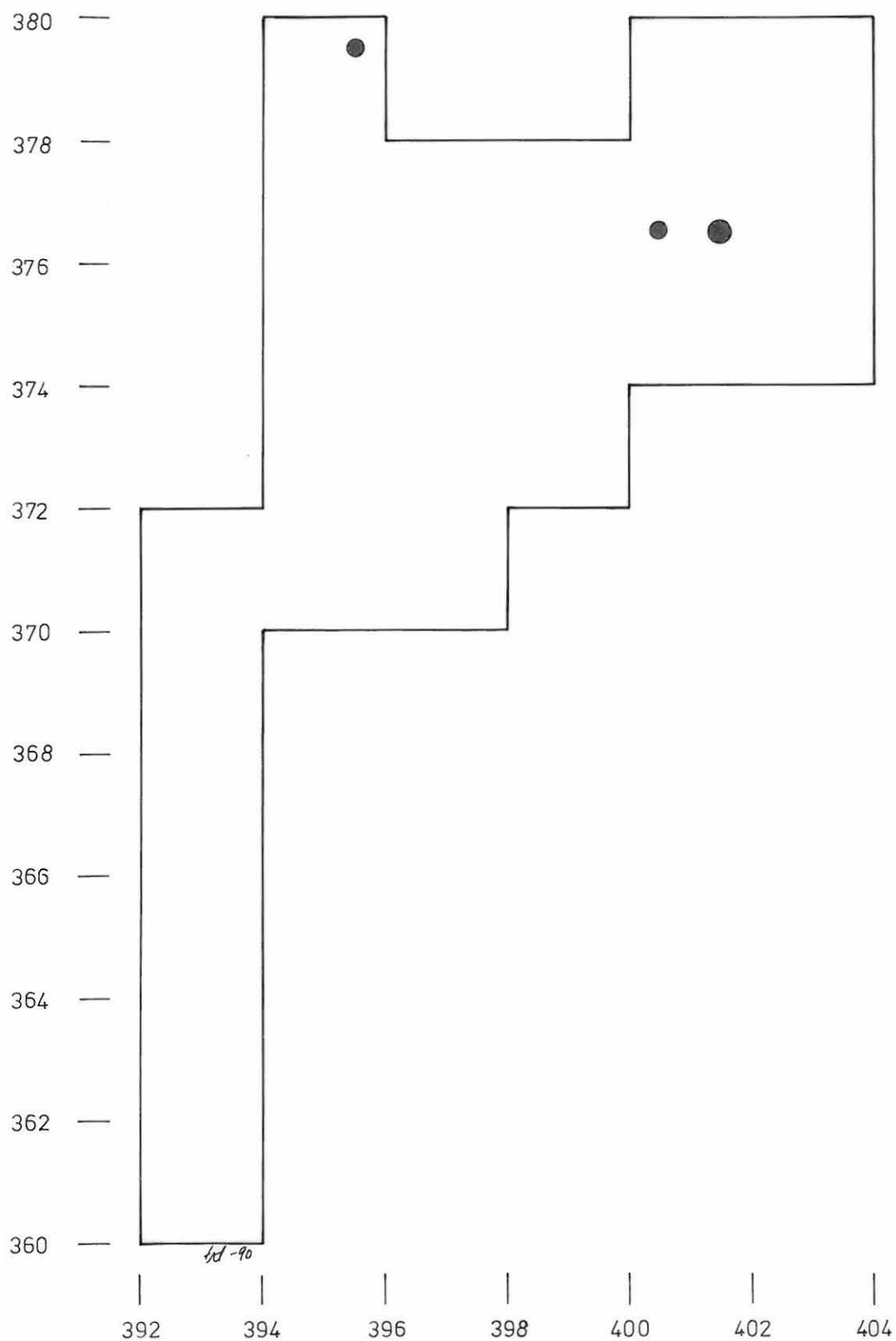
Alue II, krs1
 Löytötiheyskartta, luut (g)
 Mk 1:100

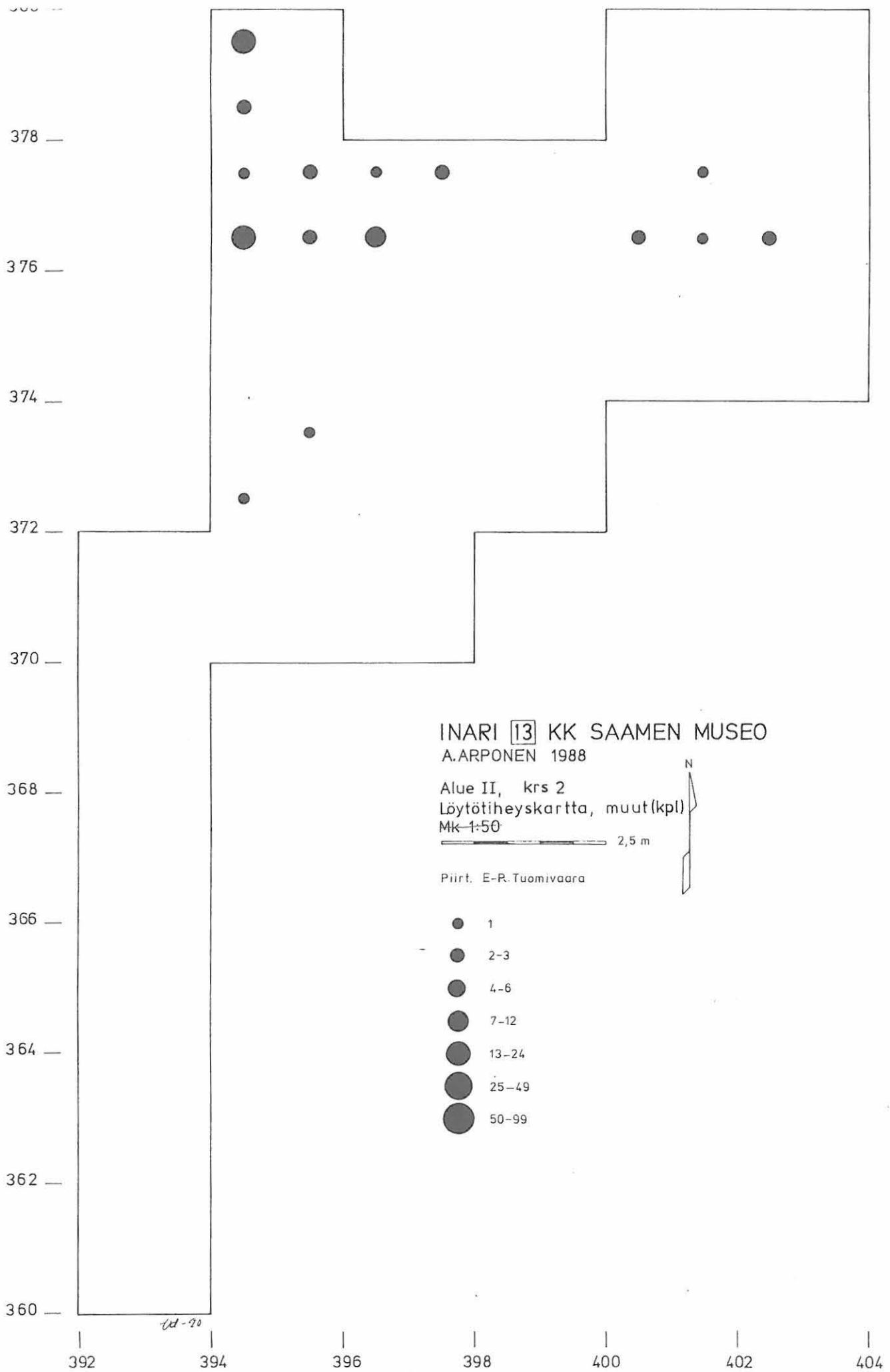

 5 m

Piirt. E-R. Tuomivaara

- 1
- 2-3
- 4-7

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A.ARPONEN 1988

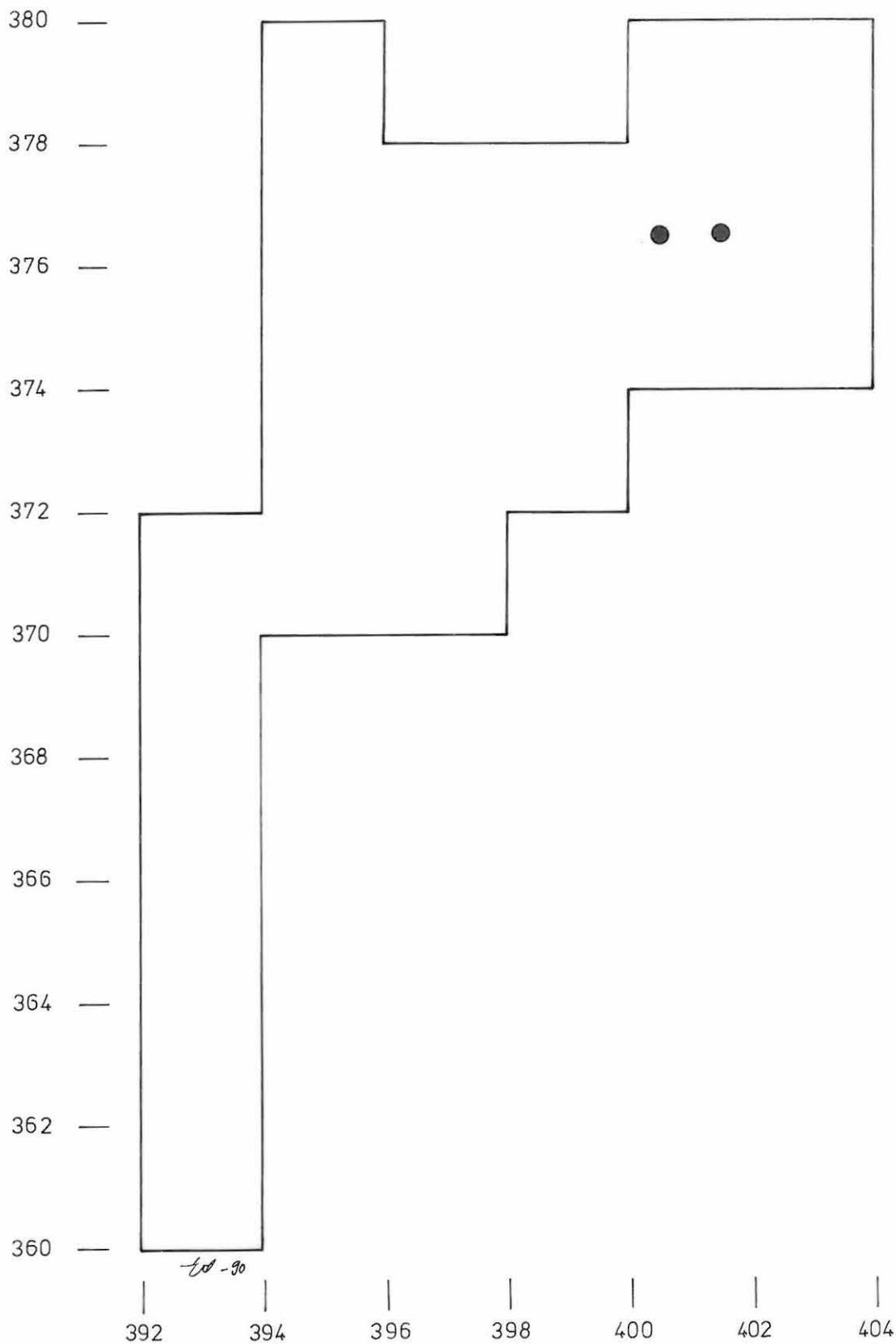
Alue II, krs 2
Löytötiheyskartta, luut (g)
Mk 1:100

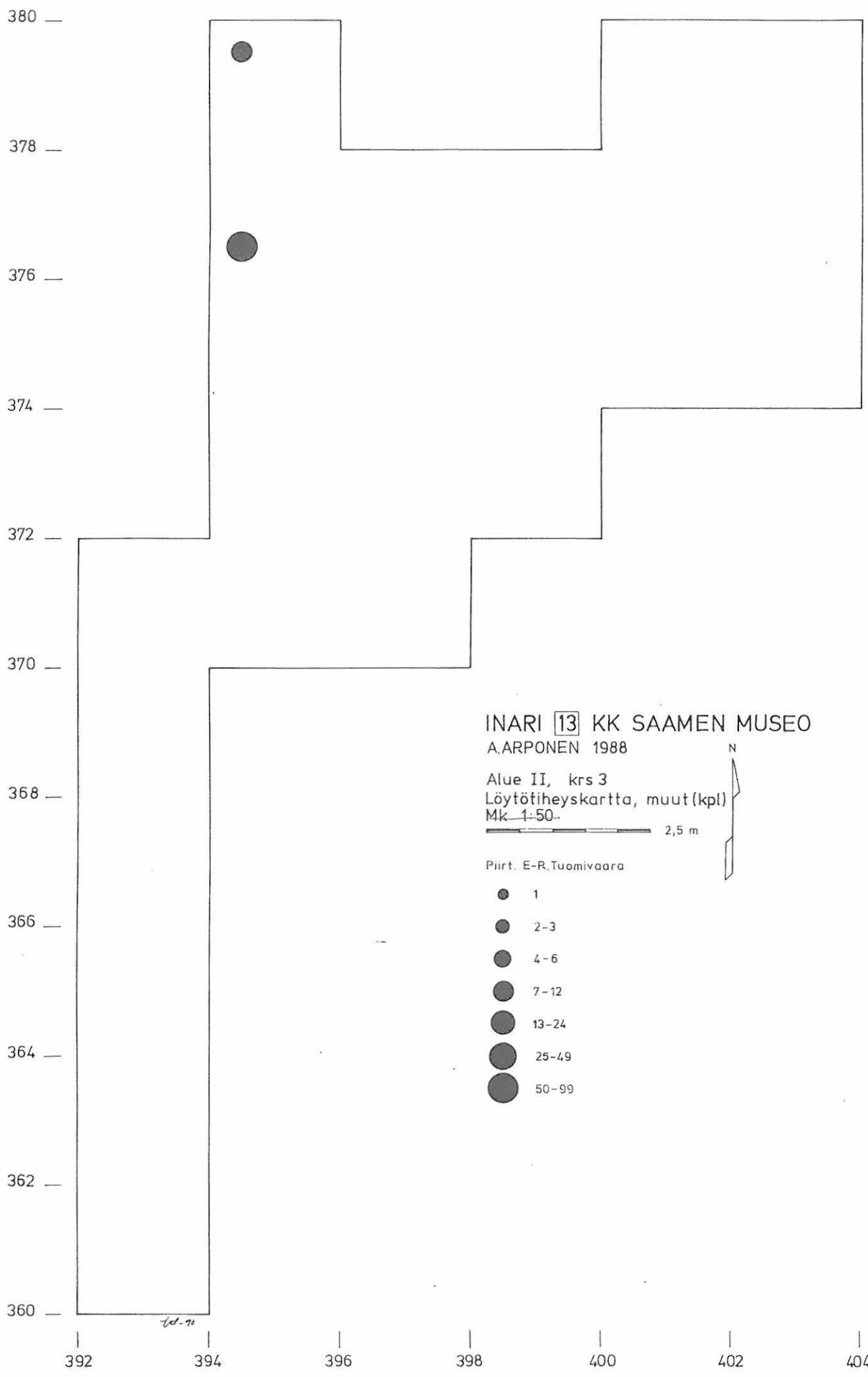
5 m

Piirt. E-R. Tuomivaara

- 1
- 2-3
- 4-7

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A.ARPONEN 1988

Alue II, krs 3

Löytöihyyskartta, muut (kpl)

Mk 1:50

2,5 m

Piirt. E-R. Tuomivaara

- 1
- 2-3
- 4-6
- 7-12
- 13-24
- 25-49
- 50-99

6.11.78

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A.ARPONEN 1988

Alue II, krs 3
Löytötiheyskartta, luut (g)
Mk 1:100

5 m

Piirt. E-R. Tuomivaara

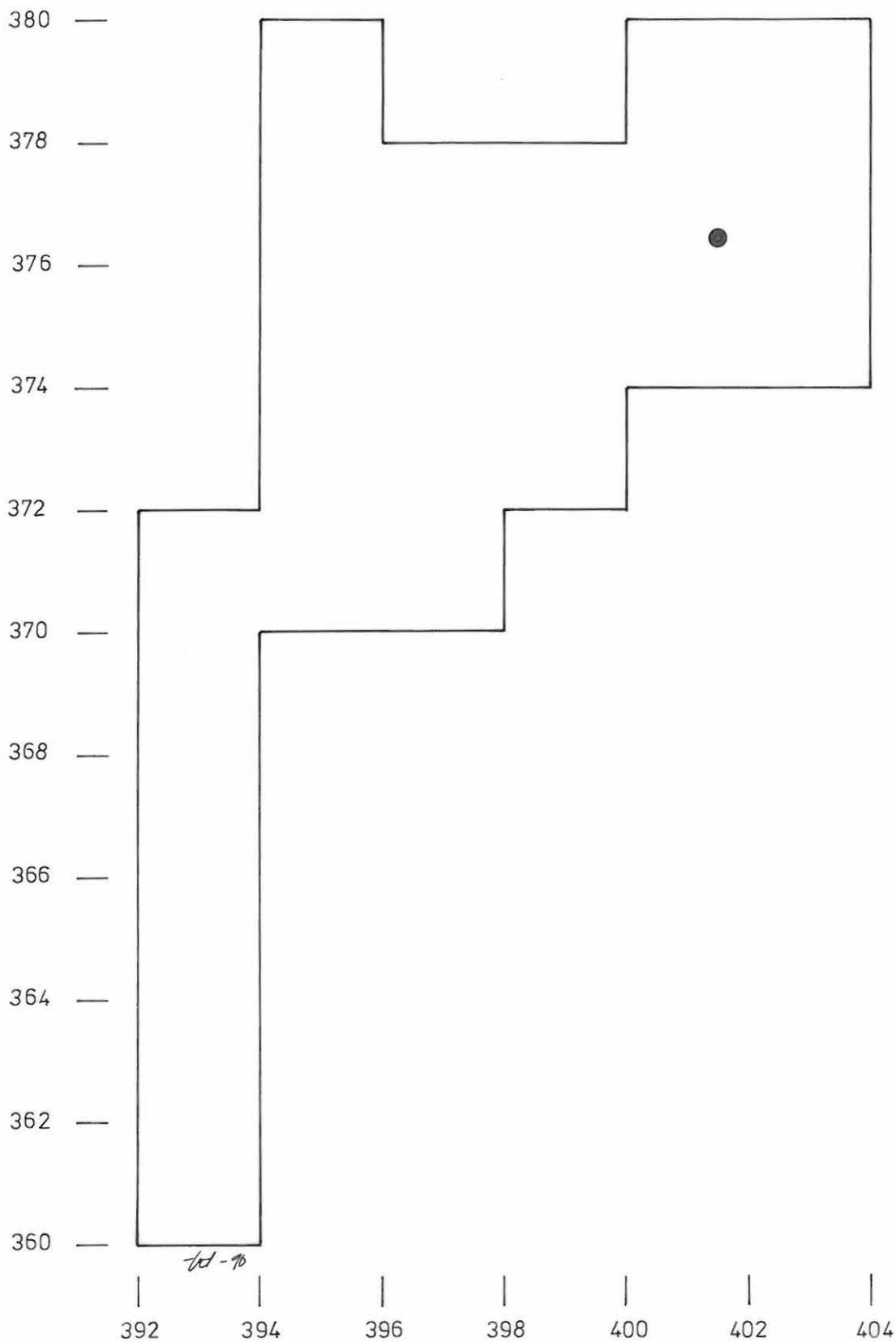
N

● 1

● 2-3

● 4-7

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

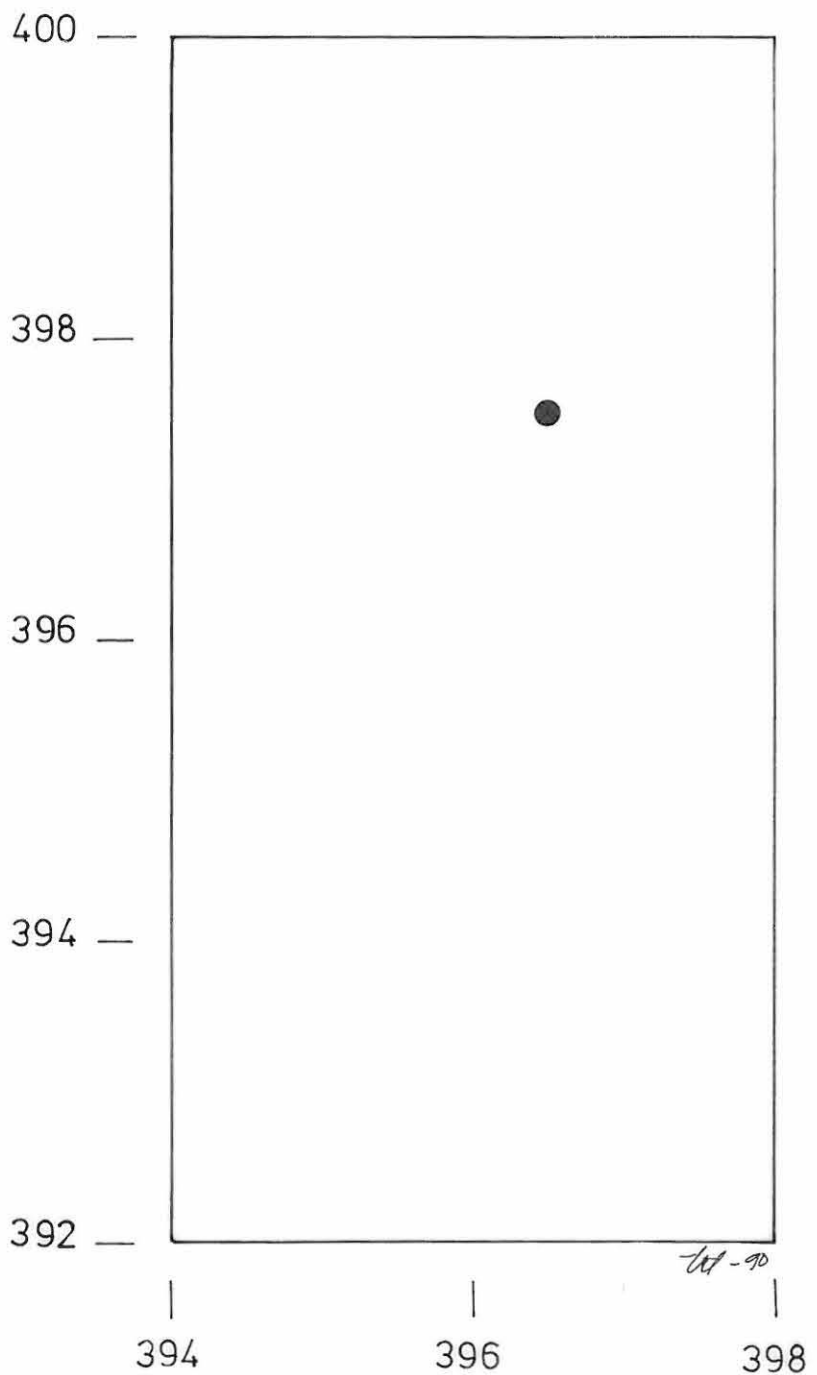
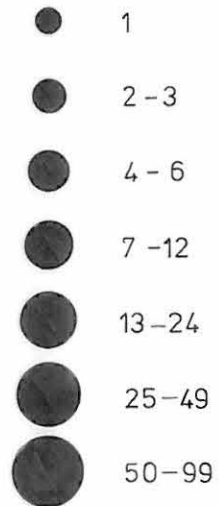
A.ARPONEN 1988

Alue III, turve
Löytötiheyskartta, muut (kpl)
Mk 1:50

 2,5 m

Piirt. E-R. Tuomivaara

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A.ARPONEN 1988

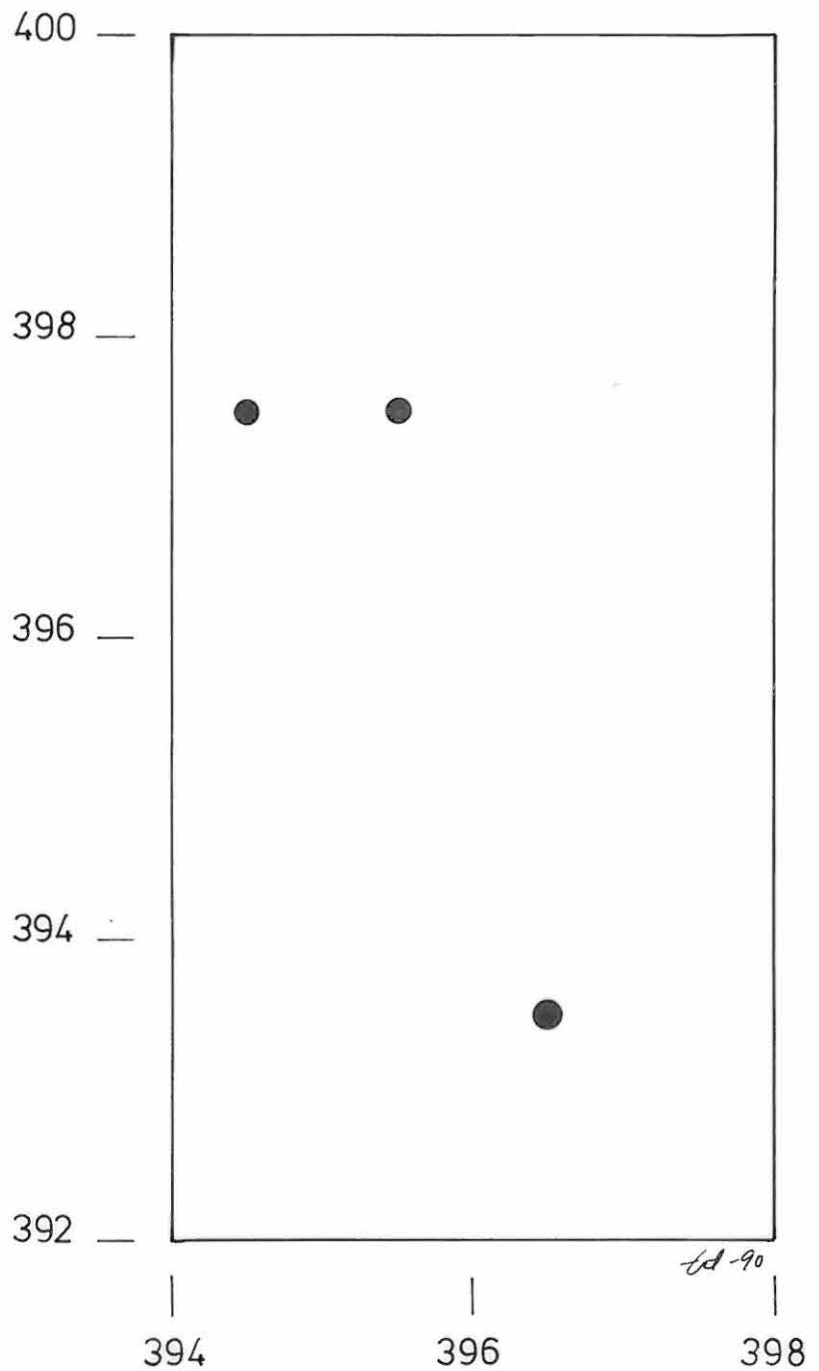
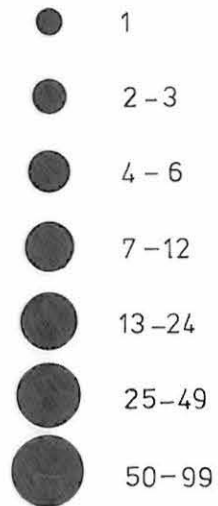
Alue III, krs 1

Löytötiheyskartta, muut (kpl)

Mk 1:50

 2,5 m

Piirt. E-R. Tuomivaara

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

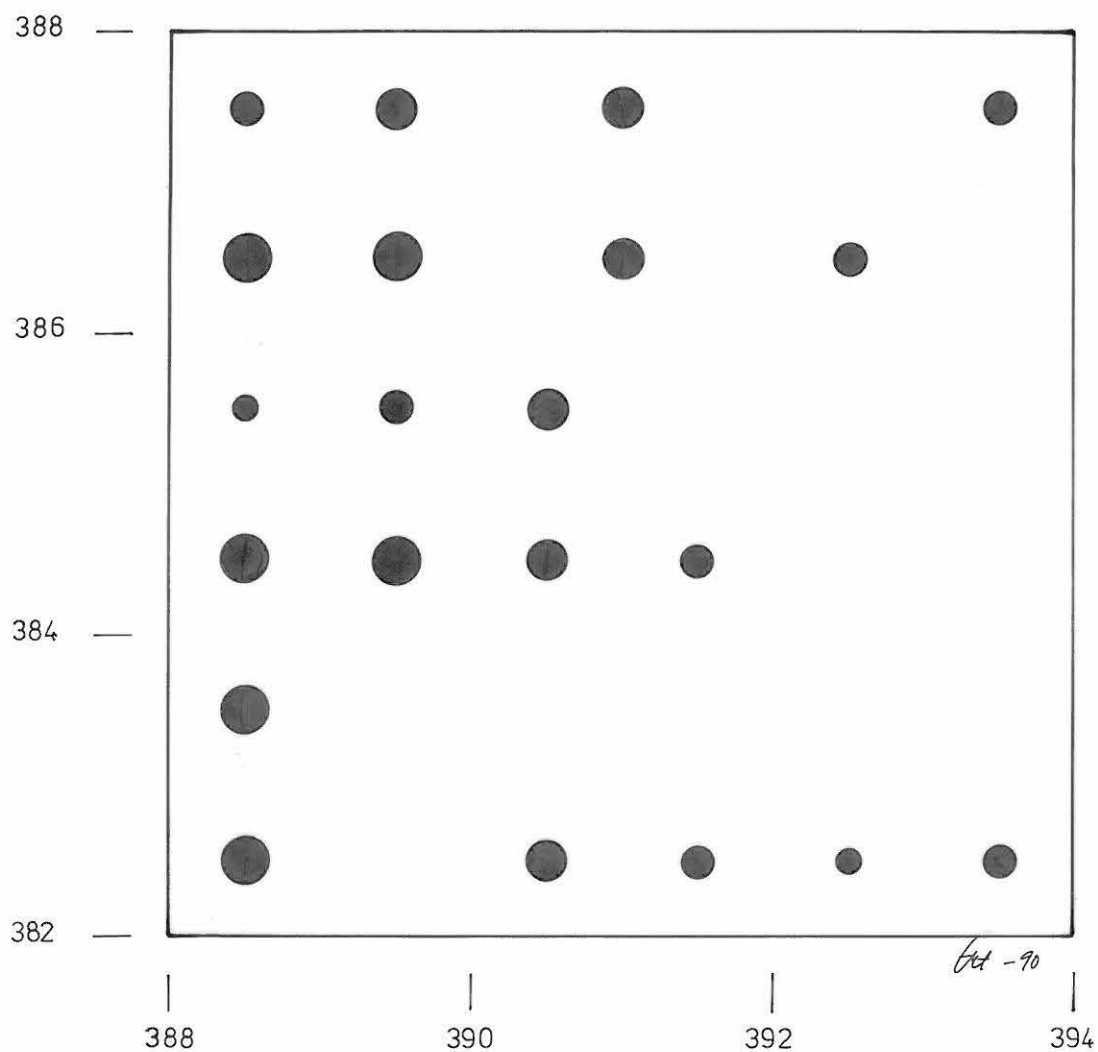
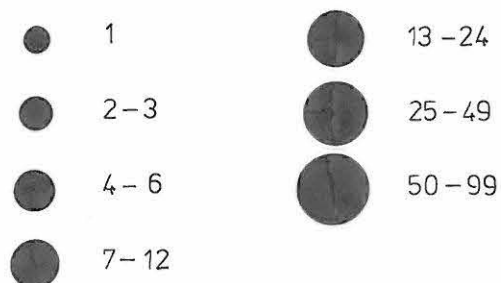
A. ARPONEN 1988

Alue IV, turve
Löytötiheyskartta, muut (kpl)
Mk 1:50

 2,5 m

Piirt. E-R. Tuomivaara

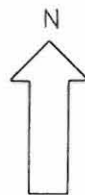

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

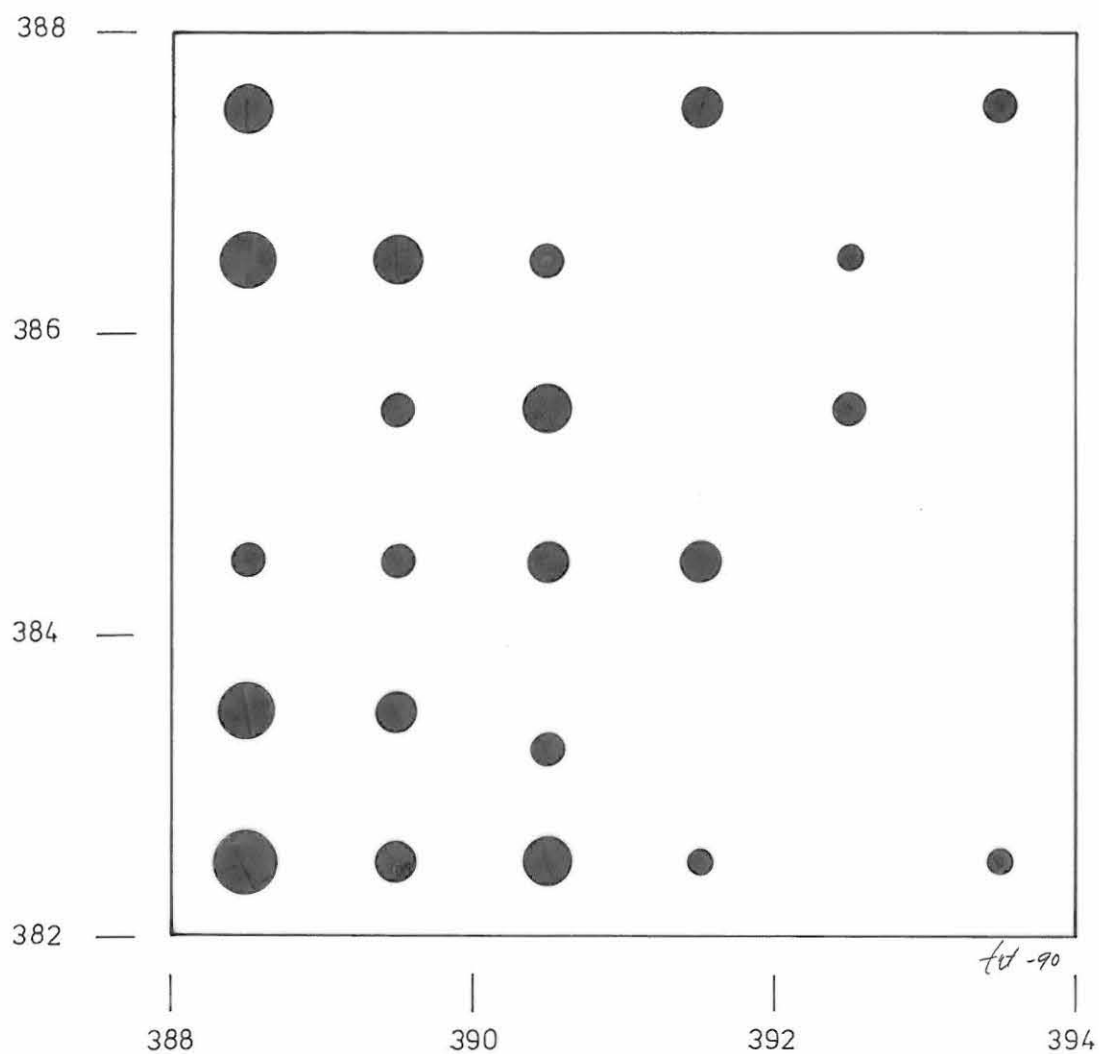
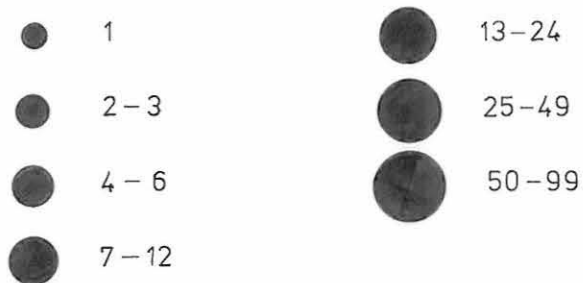
A.ARPONEN 1988

Alue IV, krs 1
Löytötiheyskartta, muut (kpl)
Mk 1:50

 2,5 m

Piirt. E-R. Tuomivaara

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

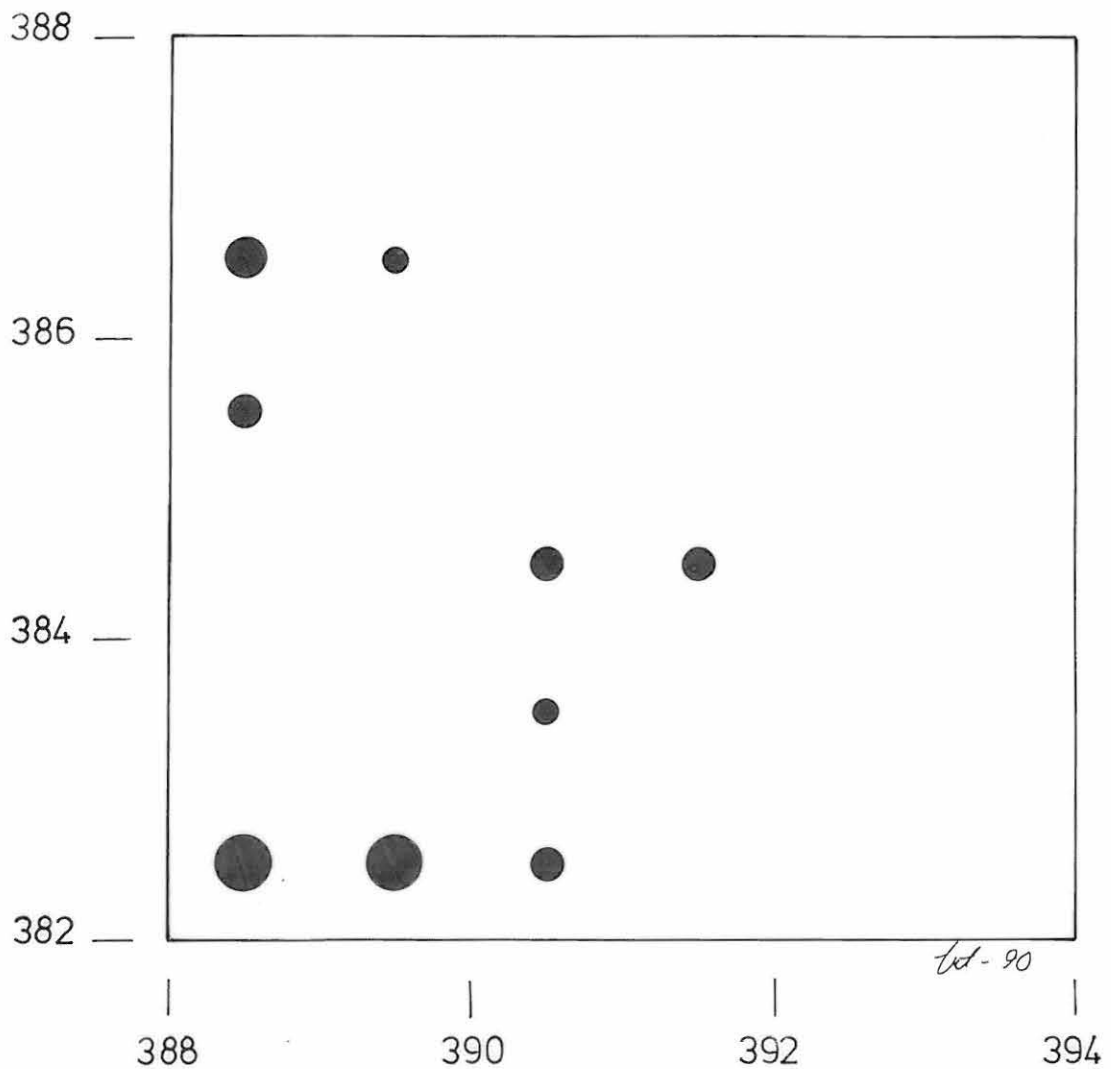
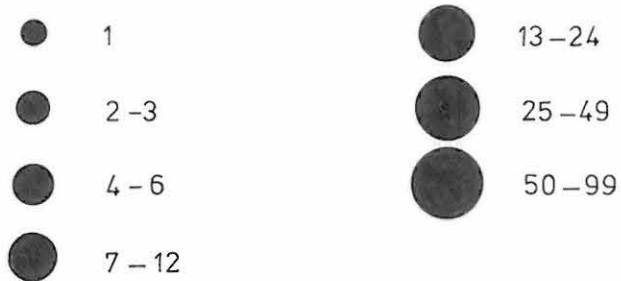
A.ARPONEN 1988

Alue IV, krs 2
 Löytötiheyskartta, muut (kpl)
 Mk 1:50

2,5 m

Piirt. E-R. Tuomivaara

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A.ARPONEN 1988

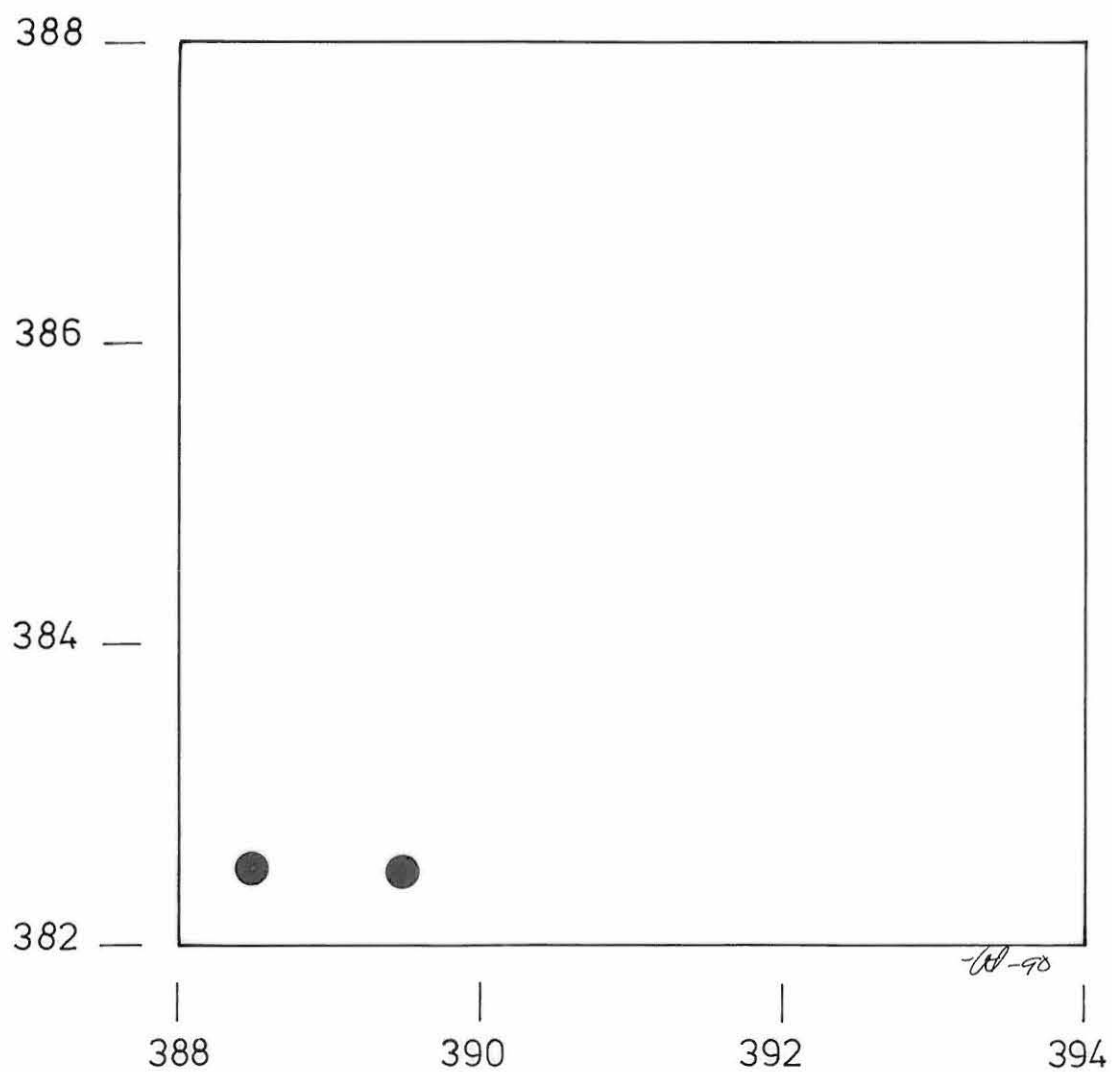
Alue IV, krs 3
Löytötiheyskartta, muut (kpl)
Mk 1:50

 2,5m

N

Piirt. E-R. Tuomivaara

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A.ARPONEN 1988

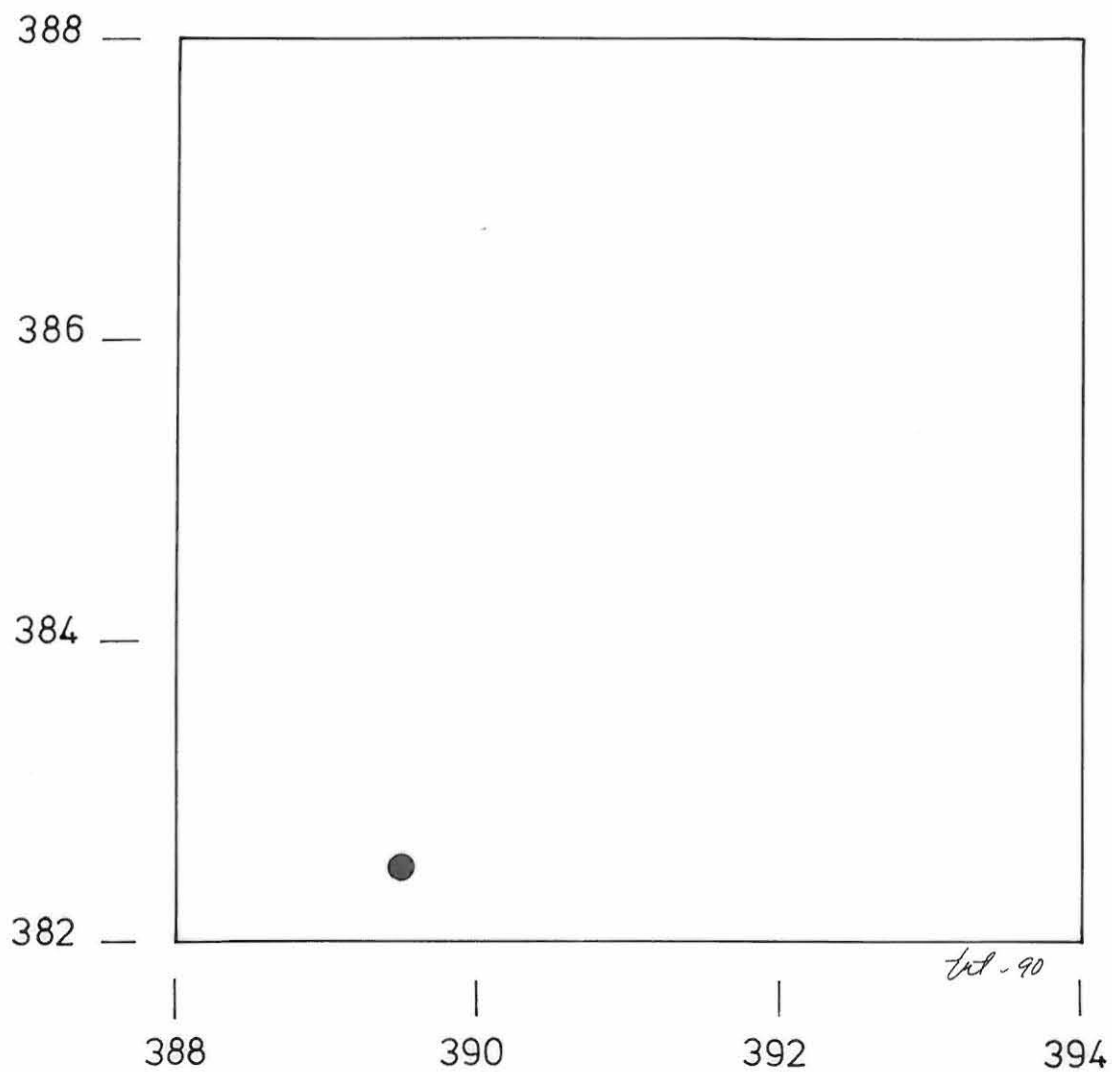
Alue IV, krs 4

Löytötiheyskartta, muut (kpl)

Mk 1:50

 2,5 m

Piirt. E.-R. Tuomivaara

INARI 13 KK SAAMEN MUSEO

A. ARPONEN 1988

Alue IV, krs 1 ja 2
 Löytötiheyskartta, luut (g)
 Mk 1:100

 5 m

Piirt. E-R. Tuomivaara

- 1
- 2-3
- 4-7

